

MAGYAR CSERKÉSZ

XII. ÉVF. 6. SZÁM.

Ára 50 fillér.

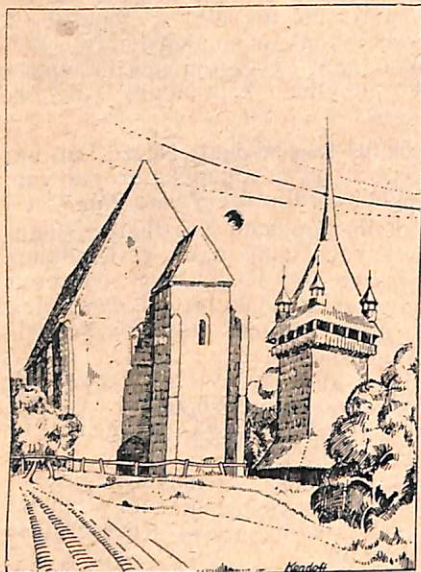
1931. MÁRCIUS 15.

MAGYAR CSERKÉSZ

A MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGÉSZ ÉVRE 12 PENGŐ - FÉLÉVRE 6 PENGŐ - NEGYEDÉVRE 3 PENGŐ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, V. KERÜLET, NAGY SÁNDOR-UTCA 6. SZÁM. CSERKÉSZHÁZ

OTTHON- ÉS KÖRNYÉKISMERET.

Ez a nyírbátori cserkészek büszkesége, a református templom, egykorú haranglábbal. Állítólag a 15. században építették a Báthoryak. Bent csodálatos faragású ülőhelyek vannak s a templom mellett álló toronyszerű harangláb tiszta famunka. Az utolsó időkig egyetlen vasszög sem volt benne, csapolással és faszögeléssel építették fel századok viharát bírón, ezermester őseink. Ugyanitt nagyon szép és szintén régi a római katolikus templom. Ennek a templomnak mű-

vészi faragású két faoltára ad még különös értéket. Mik a te otthonod történelmi, földrajzi vagy különleges ipari értékei, tudsz-e róluk, megnézted-e már? Egypár soros beszámolóval, fényképpel illusztrálva közöljétek otthonotok nevezetességét, hogy így mindnyájan jobban megismerjük csonka hazánkat s amikor már mindent leköszölt kedves lapunk, külön könyvalakban is kiadhassuk mozgótáborra járó cserkészeink nélkülözhetetlen kalauzaként, esetleg kultúránk külföld előtti ismertetésére is. Várom a közleményeket. A nagyszerű rajz Kendoff Károly cserkésztestvérünk műve.

vitéz Faragó Ede.

CSERKÉSZFIÚK IRÁSAI.

Pacsirta dal.

I.

Hüvös tél van . . . Háztetőnkön
Pacsirta pár búsan ül,
Szél borzolja . . . Fagy dermeszti,
De azért el nem repül . . .

Dideregve összebújnak,
Szívük gyorsan kalapál.
Havas tetők . . . bércek . . . dombok . . .
Hóval tele a határ . . .

Fél alkonyat . . . Egyszer-egyszer
— Bár a szél füttyölve szól —
Egyik-másik kis szívéből
Egy szomorú szót dalol.

. . . Bús pacsirták, szép madárcák,
Szálljon ének rólatok.
Halkan . . . csendben . . . összebújva . . .
Csak, titkon daloljatok . . .

II.

Tavaszi virul . . . Zöldül a rét
Fenn a légben valahol,

Két pacsirta, síró hangján
Valami bús dalt dalol.

Berkek fölött, felhők között,
Elhangzanak hangjai.
Lenn, a völgyből felkondulnak
Kis templom harangjai.

Odaszállnak a tetőre.
A harang velük beszél,
Harang hangját, madár dalát,
Égig viszi lengve szél . . .

. . . Bús pacsirták, szép madárcák,
Szálljon ének rólatok,
Halkan . . . csendben . . . összebújva . . .
Csak titkon daloljatok.

III.

Meleg nyáron . . . kies földön
Búzaszöke magyar táj,
Szöke Tisza vize mellett
Rab magyarnak szíve fáj.

Fenn, magasan, báránnyelű
Lassan száll a légen át,
Langyos szellő messze viszi
Két pacsirta bús dalát . . .

Tiszta szívű magyar ember
Hallgatja a fák alól,

fájdalmak
ellen!

Minden
csomagoláson
és tablettán a
Bayer-kereszt
látható.

S velük együtt — szomorúan —
Régi kuruc dalt dalol.

. . . Rab magyarok, szép madárcák,
Szálljon ének rólatok.
Halkan . . . csendben . . . összebújva . . .
Csak titkon daloljatok . . .

IV.

Szomorú ősz jött a nyárra,
Csendes, holdas este volt.
Két pacsirta háztetőnkön
Többet sohasem dalolt.

Elment, messze, más határba
Maros mellett messze járt,
S tán onnan is elrepülve
Rab hazánkba visszazállt.

Vigasztalja szíve népét,
Felvidítja a magyart.
Énekelve, sírva-sírja
A bús szívhezszóló dalt.

. . . Bús pacsirták, szép madárcák,
Szálljon ének rólatok.
Halkan . . . csendben . . . összebújva . . .
Csak titkon daloljatok . . .

M. Szekeres Ferenc
284. sz. K. cs. cs.

APRÓ HÍREK

FÉNYKÉPEZŐ CSERKÉSZEK FIGYELMÉBE. Több oldalról fejezték ki olvasóink abbeli kívánságait, hogy szeretnének a Magyar Cserkészben több cserkészvonatkozású fényképet látni. Eddig ennek az volt az akadálya, hogy többnyire igen sablonos képeket küldtek be munkatársaink, amelyeknek közlése inkább unalmas lett volna, mint érdekes. Mégis szeretnénk ezt a kívánságot is kielégíteni. Éppen ezért felkértük Nemoda Sándort, a mi kitűnő fényképész szakértőnkét és munkatársunkat, hogy időnként bírálja meg a M. Cs. hasábjain a hozzánk beküldött fényképeket. Ugy gondoljuk, hogy a szakzerű bírálat ösztönöznö fogja a fényképező cserkészeket jobb munkáik beküldésére. Természetesen a szebb képeket nagy örömmel közöljük. Rajta tehát, jó fotografusok! Hadd jöjjön a sok szép kép! Lássuk, kinek a képe fogja legtöbbször díszíteni hasábjainkat?

Felhívás a külföldre készülő cserkészeinkhez. A Cserkész Eszperantista Liga megállapodást létesített az Egyetemes Eszperantista Szövetséggel (Universala Esperanto Asocio), hogy 70 alkalomban 1900 helyen működő delegátusai a hozzájuk valamilyen kérdéssel felvilágosításért, esetleg vezetésért forduló, eszperantóul tudó cserkészeknek rendelkezésére álljanak. A Szövetség célja, hogy függetlenül minden politikától, az eszperantóul tudó közönség lehetőleg minél több helyen felhasználhassa az eszperantó nyelvet. Felhívjuk a különböző nyári külföldi utazásokra és táborozásokra készülő cserkészek figyelmét arra, hogy ha addig megtanulnak eszperantóul, minden országban találnak szívesen rendelkezésükre álló eszperantistákat, kik a lehetőség szerint az állomásokon meg is várják és kalauzolják őket. További felvilágosítással szívesen szolgál a Magyar Cserkészek Eszperantó Gyakorló-Köre, Budapest, V., Nagy Sándor-u. 6. Cserkészház.

Előfizetőink figyelmébe! A Magyar Cserkész jan. 1-i és 15-i száma elfogyott s így ezen időponttól előfizetést már nem fogadhatunk el. A február 1-i és 15-i számok hasonlóképpen kevés példányban vannak még meg, miért is ezúton tudatjuk előfizetőinkkel, hogy új előfizetések esetén visszamenőleg nem áll módunkban az előfizetést elfogadni.

Csepel cserkész-üzlet áthelyezése. Dr. Rusztek Károly cserkésztestvérünket a W. M. gyár Kőbányáról *Kelenvölgyre* helyezte s az ottani főlerakatot vette át. Új címe: *Budapest-Kelenvölgy, Nádor-u. 93.* Kerékpárt, motort, varrógépet nála rendeljünk! Írásbeli felszólításra kiküldi képviselőjét.

Másfélmillió lakosa van Nagy-Budapestnek. Az év elején tartott népszámlálás adatai most kezdenek napvilágot látni. Innen tudjuk, hogy *Budapest* az egy millió feletti lélekszámú városok közé került a legutóbbi népszámlálás óta. De sokkal nagyobb a felszívó ereje a 21 helyséből álló *fővárosi övezetnek*, amely 1920 óta 16,7%-kal gyarapodott.

Pestszentlőrinc a legnagyobb a 21 község közül. Lélekszáma 67.990; utána jön *Ujpest* és *Kispest*.

A vidéki városok közül *Nagy-Szeged* lélekszáma meghaladja a 165.000-et is. Utána következik *Debrecen*, majd *Nagy-Miskolc* 88.000-rel (magában Miskolcon 60.000 lakos van), az ötödik helyen áll *Kecskemét* 79.000 lakossal.

A megszállott *Pozsony* lakosainak a száma 124.000. Annyi, mint a szűkebb értelemben vett *Szeged*.

Uj sebességi világrekord sível. Az e címen mult számunkban megjelent közlemény kiegészítéseképpen közölhetjük, hogy a győztes svájci versenyző elért átlagsebessége tényleg 106 km volt óránként, azonban ezt kiegészítőleg megmérték elért sebességét a versenypályát képező lejtő végén. Ez a mérés óránkénti 131,76 km-nyi elképesztő sebességnek felelt meg. A versenyzők kivétel nélkül egész mély guggolásban haladtak. Síjeik első rés-sik vége a kötélcsukhoz volt csatolva. Verseny közben ezt a szí- testsúlya az elért sebességre nincsen befolyással. Erre inkább társa. Éppen ezért a szakértők már előre megjósolták, hogy ugyanúgy, ahogy az ugrásokhoz különleges siket használnak már mostan, a jövőben bizonyára divatosabb váló gyorsasági versenyekhez különlegesen nehéz léceket fognak gyártani. Miután az ilyen súlyos lécekkal való bukások sokkal veszedelmesebbek, előreláthatólag valamely nagyon könnyen oldódó kötéseket is fognak alkalmazni.

A maasvölgyi kődkatasztrófa. Ismeretes, hogy a mult év decemberének első napjaiban a Lüttichtől (Belgium) délre fekvő maasvölgyi ipartelepre mintegy 50—60 méter magasságú kőd ereszkedett. A kőd bár rendkívül sűrű volt, mégis ellentétben a

londoni köddel, a felmelegített lakásokban nem volt látható. Pár nap múlva a lakosok százai lettek rosszul, heves köhögés és fulladás lepte meg az embereket, sőt több halálos áldozata is lett a ködnek. Voltak, akik német harci gáznak tartották a titokzatos anyagot, mások szerint a Saharáról idekerült homok okozta a szerencsétlenséget. Ma már tisztázottnak tekinthető, hogy a maasvölgyi gyilkos ködöt az ottani nagyszámú vegyészeti gyárból kikerült mérges gáz (kénes sav, fluorhidrogén) hozta létre, amelyek e napokban szokatlanul nagy mértékben kerültek a völgybe és ott teljes szélcsend következtében összesűrűsödtek.

Belecsap-e a villám repülőgéphez? A repülőgép gyakran kénytelen útját vízatarban megtenni. A villám azonban rendszeren csak olyan tárgyakba csap bele, melyek a földdel összeköttetésben állanak. Amerikában most ezt kísérletileg is igazolták. Laboratóriumban felfüggesztettek egy teljesen fémből készült, egyfedelű gépet és mesterséges zivatart idéztek elő. A gépet 1—2 millió volt feszültségnek tették ki, azonban minden hatás nélkül. Az elektromos áram a fémfalakon, mint jó vezetőn eloszlik, éppen úgy, mint az úgynevezett Faraday-féle kalitkában. (Mentők Lapja.)

A farkaskölyök, mikor először lát szarvasokat: Nézze Lali bátyám! azoknak az állatoknak éppen olyan kalapakasztójuk van, mint nekünk otthon! — Norvégből fordította: *Pándy Pál* ö. cs.

A Magyarországi Tanítók Eötvös-alapjának Keszthelyen fennálló jóléti intézménye, a Rákos István Fiúinternátus és Üdülőtábor balatoni kiránduló csapatok részére 60 fekvőhellyel felszerelt diákszállót rendezett be, amelyben az átvonuló iskolai, egyesületi kiránduló csoportok mérsékelt áron juthatnak tiszta és kényelmes elhelyezéshez, valamint jó étkeztetéshez.

Az étkeztetés áll: reggeliből, ebédből (leves, hús főzelékkel, vagy körzettel, tészta) és vacsorából (húsétel körzettel). A teljes napi ellátás díja személyenként 3 (három) pengő. (Reggeli 30 f., ebéd 1 P 10 f., vacsora 80 f., szállás 80 f.)

Harminc kiránduló után egy vezetőnek, ezenkívül az iskolai kiránduló csapatok minden tizenöt résztvevője után egy tanuló- nak — lehetőség szerint egy tanítógyermeknek — teljes ellátása díjtalan.

Az intézet vendégei részére 50%-os balatoni és hévizi fürdőjegyet, vitorláshajóra, evezőscsónakra diákjegyet szerez, ezenfelül Hévízgyógyfürdőhöz mérsékelt díjszabású autóösszeköttetést biztosít.

Nem lesz többet nyári szünet. Nem kell megijedni. Az iskolával kapcsolatos legnagyobb diákkörömet nem fenyegeti Magyarországon veszély. Oroszország lesz — hír szerint — a nyári nagyszünet sírósója. A terv szerint a tanítás egész évben folya, a hosszabb szünetnek Oroszország jelenlegi intézői szerint nincs létjogosultsága, mert azzal csak munkátlanokra nevelik az ifjúságot. Ezek után elképzelhető, mennyire rajonganak majd az orosz gyerekek országuk „nagyjaiért”.

Fa, mint kút. Érdekes fa virul Amerika egyik szigetén. A neve „platanilló” és arról nevezetes, ha az ember a puha kérget megfúrja, a nyílásból kristálytisza, hús víz buggyan elő.

Csikágó a 10 legnagyobb magyar város között. Nagy-Csikágóban a legutóbbi népszámlálás szerint 72.920 magyar nyelven beszélő, magyar származású ember él. Ezzel Csikágó helyet foglal a 10 legnagyobb magyar lélekszámot kimutató város között.

Magyar tengerhajózás. Magyar lobogó alatt jelenleg 10 hajó járja a tengereket különböző társaságok szolgálatában. A hajók csak árukat szállítanak, utasokat nem. Körülbelül 300 magyar család él a tengerhajózásból.

Ujabb egyiptomi királysírt fedeztek fel. Tutankhamon mesés gazdaságú sírját messze felülmúlóan gazdag királysírt fedeztek fel a közelmultban Salim Hasán kairói tanár, a szfinxek közelében. A Kr. e. mintegy 5000 évből való sír hatalmas termei teljes épségben maradtak fenn. A mumia az első teremben pompás szarkofágon nyugszik, melyet nagyértékű ékszerekkel díszített aranykorona ragyog be. A második teremben aranyból és alabástrából készült nagyszerű tárgyak vannak, amelyek ritka nagy értéket képviselnek. A régészek azt hiszik, hogy a felfedett sír Tarso Ankh király anyjának nyugvóhelye.

Az Etna, mint központi fűtőkészülék. Az Etna csúcsán lévő obszervatóriumot a vulkán egyik repedésébe szerelt csőhálózatton keresztül fűtik a föld melegével. Most a tűzhányó melegét a környékbeli falvakba is el akarják vezetni.

**Cserkészeknek „Turul” mentőtáska ... I. P 25.—
Leventéknek Vászon behuzattal, válszizzal II. P 14.—
Sportköröknek „Turul” mentődoboz ... P 2-50**
Kapható a Cserkészboltban és minden győgytárban.
Készíti: „Turul” Kőtszergyár Bpest,
II., Erőd-utca 1-3.

Filtex Sevilla

a divat és az olcsóság úttörője.

A **Filtex Sevilla** kicsinybeni eladási ára tavaly közismerten P 3·90, az idei szezon kezdetén P 3·50 volt. Ma abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a **Filtex Sevilla** kicsinybeni eladási árát leszállíthatjuk és azt

méterenként **P 2·90**-ben állapítjuk meg.

E cikkünk elismert minőségét technikai készütségünk folytán még tökéletesebbé tettük; mintáival és színeivel pedig a **Filtex Sevilla** a világ összes piacait meghódította.

Különlegességünk a

Filtex Sevilla Negrita-kék méterenként --- --- --- --- --- **P 2·90**
és a **Filtex Sevilla Genre Elegancia** méterenként --- --- --- --- --- **P 3·10**

árban kerül eladásra.

Ezek a meglepően olcsó árak a világhírű **Küttner-Zellvag** műselyemfonal előnyös bevásárlása által váltak lehetővé, mely gyár a magyar hölgyközönségnek így egy egészen rendkívüli áldozatot hozott. **Minimálisra csökkentettük saját hasznunkat** és leszállítottuk a közvetítő kereskedelem hasznát is. Gyáraink racionalizálása és a termelési költségek céltudatos csökkentése is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a **Filtex Sevillat** ezen a rendkívül olcsó áron adhatjuk a magyar vásárló közönségnek. Ezen, a maga nemében utolérhetetlen cikkünk ára és silányabb gyártmányok ára közötti különbség oly csekély, hogy t. Hölgyközönségünk ezt kétségkívül méltányolni fogja. ♦ Ugy a **Filtex Sevilla**, mint többi gyártmányaink minden jobb szakmabeli üzletben kaphatók.

Filtex R.T.
BUDAPEST, V., SZENT ISTVÁN-TÉR 15.

Tojánhéj, mint trágya. Érdekes módon használják fel a nagymennyiségű tojást feldolgozó gyárüzemek a tojás héját. Gazdaságilag ugyanis újabb időben mindent felhasználnak, semmi sem mehet veszendőbe. A tojánhéjat edénybe teszik, állott vizet öntenek rá és 2—4 hétig állni hagyják. Állítólag kitűnő trágya lesz az ilyen módon elkészített tojánhéjból.

Ford a munkásaitól is vesz pénzt kölcsön. Ki ne ismerné hírből Ford autógyáros nevét. Ő állítólag a világ leggazdagabb embere Rockefeller után. A detroiti Ford-gyárban igen sok munkás keresi kenyerét, s ott dolgozott mult évben Horthy István mérnök, a kormányzó úr fia is. A gyárban 1920-ban behoztak egy takarékosági rendszert, amely szerint a munkások a pénzüket 6%-os kamattal mellett a Ford-vállalatokban is gyümölcsöztesztetik. A gyár most kiadott jelentése szerint ebben az esztendőben több mint 2 millió dollárt (11 millió 400 ezer pengő) fizettek ki a Ford alkalmazottaknak, akik rendszerint fizetésük negyed részét a gyár rendelkezésére bocsátják.

Ki a világ leggazdagabb embere? A Daily Mail tudósítása szerint Rockefeller és Ford a „leggazdagabb ember” címet nem viselnék jogosan, mert a világ leggazdagabb embere Hyderabad Nizama fejedelem. Egy angol szakértő több segéddel három évig dolgozott, míg sikerült hozzávetőleg felbecsülni Nizam ékszerait. Az ékszerek teljes értéke 400 millió font (10 milliárd 800 millió pengő). Mikor a szakértő közölte a fejedelemmel az eredményt, ez kissé eltűnődve jegyezte meg, hogy gyermekeinek takarékoskodni kell majd, mert különben hamar végére fognak járni a vagyonnak.

A legmodernebb építőanyagot egy kertész találta fel. Ezidő szerint a legmodernebb építési anyag a vasbeton. Ki gondolná, hogy ezt egy kertész találta fel, névszerint Monier. 1867-ben dézsaszerű virágedényeket készített magának cementből, s hogy tartósabbak legyenek, később drótbetéttel is helyezte az edények falába. A növénytartó dézsák szilárdsága magára vonta az építészek figyelmét és ők is alkalmazni kezdték az ügyes találmányt.

„MÁRCIUS 15.“ KERESZTREJTVÉNY.

Összeállította: Katona.

Vízszintes sorok: 1. Népdal kezdete 1848-ból. 15. Ami később következik. 16. Nagyságot fejez ki. 17. Molnár Ferenc író szerint ilyen szerelem is van. 18. Híres papi város. 20. Most is az van. 21. Ezen az országgyűlésen is detronizálták a Habsburg-házat. 24. Illik megőrizni. 25. Rögvest. 28. Ital. 29. Fordítva francia birtokos névmás. 30. Fenik. 31. Névmás. 33. Szín. 35. Befed. 36. Fotografus használja. 37. Pap viseli. 39. Egyenlő 29-cel. 40. Képző. 41. Tőke teszi. 44. Ilyen part is van. 45. Rövidítés levélcímezéseknél. 46. Minden liba eleje. 47. Régi római pénz. 50. Francia birtokos névmás. 51. Latin praepositio. 52. Földmivelő szerszám. 53. Az arany vegyi jele. 54. Kicsinyítő rag. 55. Bűnöző. 57. Modern harceszköz. 58. Ige. 59. Megvéd valamitől. 60. Helyet jelöl.

Függőleges sorok: 1. Sokat böngészkedik. 2. Egyenlő 39. vízszintessel. 3. Háziállat. 4. Takaró fonétikusan. 5. Nyelvtani fogalom. 6. Beszéddel tüzel. 7. Fővárosi mozi reklámmonogramja. 8. Körül ülik. 9. Angol hercegség. 10. Fej része. 11. Ige, de a keresztfelirat két betűje is. 12. Húz. 13. Itt honvédeink nagy csatát nyertek a szabadságharc alatt. 14. Harcol rövidebben. 19. Ebből a görög betűből származik a magyar „jottányi“ kifejezés. 22. Petőfi-vers címe, melyet 1848 március elején írt. 23. Fordítva korhol. 25. Egyenlő 20. 26. Ilyen felület is van. 27. Gép. 30. Építőanyag. 31. Színész teszi. 32. Török előimádkozó. 34. Német segédige. 37. Cserkésznek is fűj-
ják. 38. Vad. 39. Több szabadsághősünk fejezte be ilyen fán az életét. 40. Amikor a lovat patkolják. 42. Latin praepositio. 43. Forma. 48. H. Cl. 49. Husvétkor árulják. 56. Rag.

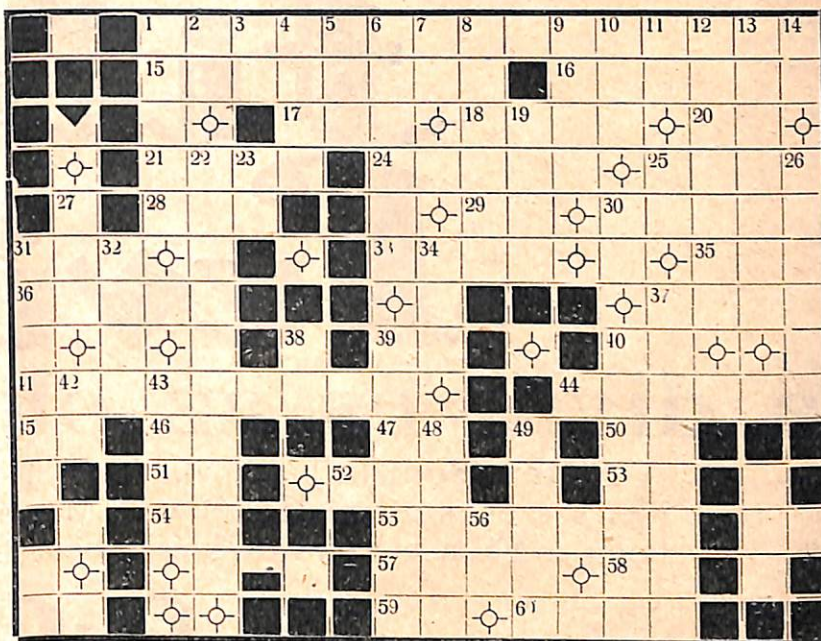
A megfejtések április 5-ig küldendők be a Szerkesztőség címére. Akik a lapból kivágják a keresztrejtvényt és azt küldik be megfejtésüként, azoknak a munkáját nem fogjuk a jövőben figyelembe venni, mert nem arra való a M. Cs., hogy barbár módon megcsonkítsuk bármely számát is.

A megfejtők között 3 díjat sorsolunk ki.

Tél keresztrejtvény megfejtése.

Az 1931 február 15-i (4. sz.) Magyar Cserkész-ben közölt „Tél“ keresztrejtvény megfejtése a következő:

Vízszintes sorok: 1. korcsolyapálya. 11. adoma. 13. leadó. 15. malaga. 16. tóra. 17. apad. 19. tő. 20. ur. 21. dk. 22. Sári,

23. ad. 24. töm. 25. cím. 26. ok. 28. tag. 29. vödörbe. 32. maszatos. 35. sorsuk. 36. csacsi. 37. Elza. 39. bir. 40. se. 41. s, k. 42. rá. 43. adoma. 46. vitális. 51. eset. 53. bögés. 54. aréna. 55. só. 56. ja. 57. ir. 58. cserepes.

Függőleges sorok: 1. Kolumbus. 2. Omar. 3. rag. 4. Olt. 5. Leó. 6. yard. 7. adakozik. 8. Pó. 9. lapátolás. 10. addig. 11. amatőr. 12. da. 14. ködös idő. 17. as. 18. arasz. 19. táv. 24/a. örs. 25/a. MAC. 27. ka. 30. dorigi. 31. ekevas. 33. ssssss. 34. terem. 38. akta. 39. baba. 44. mér. 45. as. 47. ire. 48. tér. 49. Ane. 50. lap. 52. ej.

A beérkezett megfejtések száma 100-on felül volt. Közülük a következők kaptak sorshúzás útján jutalmat. I. díjat (6 P) nyert: Sarud László 88. sz. Szabolcs-cs. — II. díjat (4 P) nyert: Drájkó István 192. sz. cs. Vác. — III. díjat (2 P) nyert: Czáká Andor 213. sz. Koháry-cs. Eger.

TUDÓSÍTÓK FIGYELMÉBE.

Hogyan szerkesszünk „kerületi híreket“?

Igen üdvös lenne, ha a zürichi „Mafeking Club“ utánczokra találna. A M. Cs. kerületi hírek rovatát ezen a módon igen fellendítenék. A Mafeking-club tagjai mind cserkészek, akik arra szövetkeztek, hogy csapataik híreivel ellátják a cserkész-, sőt a napisajtót is. A cserkész tudósítások, cikkek révén néhányan valóságos hírnévre tettek szert a napi- és a cserkész-sajtóban.

Nem is olyan könnyű.

A csapatok híreinek megszerkesztése nem is olyan könnyű dolog. Ha végigfutjátok a „Kerületi hírek“ rovatot, észrevehetitek, hogy többnyire mindig ugyanazok a kerületek adnak magukról életjelt. Azok, amelyek sohasem írnak semmit, bizonyára szintén komolyan dolgoznak, mégsem vesz róluk senki se tudomást. Kár, hogy így néha nagyon érdekes élmények és tapasztalatok elkallódnak, holott tanulságosak lennének.

De milyen legyen az ideális krónika? Legyen az a csapat munkásságának tömör összefoglalása a hasznos tapasztalatok kidomborításával, hogy más csapatoknak új gondolatokat adjon. Irjuk le az új játékokat, technikai gyakorlatokat, mókákat.

Sajnos, a legtöbb hírben ezekből semmit sem találunk s a tudósító többnyire megelégszik a lokális érdekű hírek közlésével, vagy lírai ömlengésekbe kezd, szem előtt tévesztve a hír célját s nem gondolva a rovat terjedelmével.

Van dolga akkor a szerkesztői kék vagy piros ceruzának! A jó krónikának nem kell okvetlenül hosszúnak is lenni. Sokkal fontosabb, hogy világos, gyakorlatias legyen.

Semmitmondó „kerületi hír“.

Ime egy a sok közül:

„Okt. 30-án 9 órakor az X-örs kivonult Y helységből. A cser-

készek kifogástalan sorokban lépkedtek az úton egy tudóvész kürt hangjaira. Délben megálltunk, hogy tüzet rakjunk és ebédet főzzünk. Miután bőségesen megebédeltünk és mindent helyre raktunk, egy pompás, három óráig tartó erdei játékot játszottunk. Azután ismét falatoztunk, majd visszatértünk a városba, kissé fáradtan, de boldogan, hogy ily szép napot tölthetünk el a természet ölében.“

Talán már észre is vették a gyenge pontokat? Minden mondatot meg kellene rövidíteni. Semmi pontosat nem tudunk, hacsak a gyülekezés óráját nem (pedig ez igen fontos olyan olvasó számára, aki a kérdéses helytől 100 km-nyire lakik és hat hét mulva olvassa el a tudósítást!). Meg kellett volna mondani a kirándulás célját és hogy milyen volt az a játék.

Ugyanaz a tudósítás megrövidítve és mégis kibővitve.

Okt. 30-án X-örs a közeli . . . erdőbe tett kirándulást. Hazatérés előtt az örs tagjai igen sikerült erdei játékban vettek részt. Egy üzenetet kellett meghatározott úton rendeltetési helyre juttatni. (Lásd „Játékkönyv“, x. oldal.)

Néhány gyakorlati tanács.

Ha krónikát írtok, írjátok olvashatóan, különálló lapokra, melyeknek csak az egyik oldalára írjátok (levelezőlapra). Tulajdonneveket nyomtatott betűkkel írjátok, hogy a szedő könnyebben kibetűzhesse. Használhattok írói álnévet, de a szerkesztőségnek mindig tudnia kell igazi neveteket és címeteket.

Legyetek rövidek, pontosak, gondosak. Ha szellemesek vagytok, egy kis humorral is felélénkíthetitek az írást. De arra is vigyázzatok, hogy túlságosan élénk fantáziátok a valóságot meg ne hamisítsa. Azonkívül a jó tudósítónak filozófushoz illő nyugalommal kell elviselnie, ha írását megkurtítják vagy kijavítják.

Budapest,
1931
március
15.

XII. évf.
6. szám.

MAGYAR CSERKÉSZ

SZABADSÁG.

Hosszú volt a téli rabság s a cserkészotthon minden meleg zuga és romantikája sem bírta tovább fogvatartani a fiúkat. Felvették a hátizsákot, azután kipattant az otthon ajtaja s a fiúk kacagása felcsengette a fehér lepel alól a hóvirágot. Amint továbbmentek, csicsergő fecske cikázott boldogan a napsugárban s egy vén fa tövében éppen akkor fúrta át fejécskéjét egy kis ibolya. Minden örült a szabadságnak s egy elmaradt csikó sörénylobogató száguldással surrant el a fiúk előtt és ők gyönyörködve nézték; odaképzelték a hátára szittyá-ösüket.

Igy száguldottak azok is messze Ázsiából, vagy talán egyenesen az égből Isten hívó szavára, szabadakarattal örízni nyugatot. És elvéreztek — és újjászülettek — és mi lett a hála érte, tudjátok-e fiúk? Habsburg-gyámkodás: német vezényszó és lassú irtása mindennek, ami magyar. Így érlelődött 1848 tavasza: drága jó apáink szörnyű bűne, hogy senki másét nem kívánva, magyar földön magyarok és szabadok akartak maradni.

De hogyan is meri a tél fagyos ruháját lerázni a tavasz? És hogyan mernek kibujni a földből a harsogó élet szép virágai. Hogyan merészelt Petőfi, Széchenyi, Kossuth s a többi ősök magyar megújítást akarni! Ezért indult meg a tél osztrák kaszája, levágni a tavasz virágait — botor gondolat —, hogy ne legyen tavasz?

Mindig hitegettek s mindig hitegetnek és mi mindig hiszünk. Hittünk a hóhér Haynau tömeggyilkossága után is. Hittünk a hű szövetségeseeknek is és csonka lett az ország, mert beleharaptak még a hű szövetségesek is. Talán most is hiszünk még, amikor rabságban sinylődik pár millió magyar?

Rabságban sinylődünk, de 1848 tavasza megtanított a szabadság harcára minket: először a lelkünket szabaddítsuk fel önbűneink alól s a 10 törvény pilléreire új hajléknak tegyük fel az ég kék kupoláját. Nagyon szeresük és tanuljuk meg jól a magyar beszédet s a drága, szép magyar gúnyát meg sohase hagyjuk el idegen rongyért. Azután hidat építünk Széchenyivel és lelkesülünk és harcolunk Kossuth lelkével, mint azok a cserkészek, akik harcoltak Nyugatmagyarországért s ha egy pár órára elült a harc — elővették otthonmaradt barátjuk előadásjegyzeteit és tanultak.

1848 márciusa óta magyar tavasz van — mégis rabságban sinylődik több millió magyar s miattuk rab a mi lelkünk is. De itt az örök március, hogy életrehívja bennünk Kossuth, Széchenyi és Petőfi nagy lelkét!

Elmult a tél: csak ijesztget már. Pattanjanak fel a cserkészotthonok ajtajai és özönöljön ki mindig több ezer cserkész, mert tavasz van!

vitéz Faragó Ede.

FÖLDSZAGÚ ZSOLTÁR.

Ha vörös szikrát kurjant a júliusi nap
és énekszót pörgetnek a sarlós leányok,
ha kalászt izzad a fekete magyar föld
és a szél anyásan csókolja az aratók meztelen karját,
kaszákat ragadok én is és harsányan kiáltom:
„Vagyok olyan legény, mint te!”
És feldobbanásom átzúg a földeken,
mint egykor amaz ónodi országgyűlésen
az örök-magyar dacos
„Eb ura fakó!”

Mert most bizony kellene a különb-legények,
a markosabb rend-vágások,
a júliusi szikrázó napban fiatalos, büszke izomcsillogta-
Akinék a helyén van az ökle, a szíve, a feje, [tások.
aki tud ütni, hinni, szeretni, akarni,
az ragadjon most kaszákat,
vágja ütemes hajlással a sárga életet,
daloljon versenyt az Isten madarával
és mutassa meg, hogy van olyan legény!

Táncoltassa harcosan a pengét,
feszítse éresre az izmait,
gondoljon szentet, újat, erőset,
szeressen, szüzen, drágán, fiatalon
és minden porcikája zengje az Urnak
az emberebb emberek és magyarabb magyarok
diadalmas földszagú zsoltárát.

Bethlen Iván.

VIGYÁZAT: AMERIKAI LEVÉLÖZÖN JÖN!

Továbbá valami az amerikai indiánfiúk teknőcaneojairól.

Mégiscsak kedvesek ezek az amerikai cserkésztestvérek és méginkább a nemcserkész fiúk. Évek óta küldik a fényképeiket, havi lapjaikat, leveleiket. Ma is megjött oly pontosan, mint a Magyar Cserkész, március 2-ára az „Open Road for Boys” folyóirat. Amint felnyitom a „My Friend Abroad” rovatát, hát tele van Magyarországgal. Képnek egy *matyó*-családot mutat be asztalnál, teljes nemzeti dísz-

„Winona indiánok” sátraik előtt.

ben. Aztán közöl összesen 104 magyar címet, köztük olyant is, amelyet két éve küldtem ki.

De a legérdekesebb ebben a címközlésben az, hogy van sok olyan, amelyet a legnagyobb igyekezettel sem tudtam *elolvasni*. Magam javítottam annak idején a gépirást, mégis hideg fut végig a hátamon, ha arra gondolok, hogy milyen tévedések lesznek itt. Mert azt még ki lehet sütni, hogy a „*Rhosszcutmihal*”, az Rákosszentmihály, meg hogy a „*Balins Sstvan*”, az Bálint István, de hogy kinek adják oda a „*Dzere Beld*” névre szóló levelet, azt nehéz kitalálni. Törtem a fejem, kit hívnak közülünk „*Brocy Bjatsrffy*” édes hangzású néven; azt azonban kapásból tudtam, hogy a „*Fene*” és „*Feno*” az a Jenőből lett.

Azok, akik tehát a közeljövőben hajórakományszám kapnak levelet, mert az amerikai fiúk elég magyar dallamúnak találták a neveiket, azok igyekezzenek mindegyikre egy héten belül felelni. Ha nem képesek erre, akkor küldjék el a levelet *azonnal* a Cserkészszövetség Külügyi Hivatalába „Levelezés” jelzéssel.

Mindezeknél szenzációsabb azonban az a *díj*, amelyet az amerikai fiúk számára kiírnak. Ez a rész nagyjában így szól: „A My Friend Abroad 695 dolláros díjat tűz ki! Boy, oh boy! (Hej barátim!) Tudjátok, milyen gyönyörűség *dán és magyar otthonokban* élni!? — Aki ezt a díjat elnyerni óhajtja, az írjon *egy legalább 500 szavas levelet* az alant közölt *magyar* címek valamelyikére. Mesélje el a magyar fiúnak, *aki kíváncsian várja ezt a megnyilatkozást*, hogy ő hogyan él, beszéljen iskolájáról, mulatságairól, sportjáról, törekvéseiről. Ennek a levélnek a *másolatát* pedig egyidejűleg küldje be nekünk. Aztán mutassa be a magyar fiú válaszát is.”

Tehát ez az igazán nagy díj azon a levélen dől el, amelyet a *magyar* fiúnak írnak: írjunk ügyes és bő *választ* minden levélre, hogy a mi leveleinket a vizsgálatnál szépeknek találják és azon ne veszítse el az amerikai testvér a díjat. Mégegyszer: *vigyázat, levélözön áll a házhoz!*

*

A kedves Maine állambeli Winona fiútábor is küldött híreket. A legérdekesebb, hogy a legjobb kilenc apródcserkészors fejének jutalma egy 3 napos „*igazi, eredeti*” indiántrájk volt. Más helyen mesélem el, hogy az amerikaiak a hike és a poggyászkocsit jelentő *trekk* szóból új fogalmat gyártottak *trike* (*trájk*) alakban. Azt jelenti, hogy egykerekű talicska-féle szerkocsin a legvadabb helyekre is elviszik a sátor és konyhafelszerelést. Bemutatom a 9 retenthetetlen winona indiánt teljes díszben, amint a sátor lábához kuporodnak és ülnek bős tekintettel, mint a fáról frissen pottyant mókusok. A legbüszkébb talán az „*eredeti*” fekete indiánló lovasa, Csiki barátom és személyes ismerősöm, aki két év előtt, 8 éves korában jelent meg először a nyári magántáborban.

Egy másik csoport a nyári kezűgyességi gyakorlata folyamán néhány szál deszkából (5 dollárba került az egész) *egyéni csónakot* épített. Ha Cyrano lennék, teknőnek hívnám, de közismert indiánhajlamaim alapján a „*canoe*” nevet patináltam rájuk. De hogy ennek a díjmentes adományozásnak az ellenszolgáltatását is behajtsam, rajta hagytam a *teknő* nevet is és egyezzünk meg abban, hogy ezek *teknőcaneok*. Teknőladikok. A szerkezetüket egészen világosan mutatják a képeik, evezőnek meg a rendes kenu-evezőket használják. Az arcokról a jó cserkész leolvashatja, hogy nem is lehet rossz mulatság, ha az ember a maga alkotta ladikon járja a tábor vizeit. Ezt a képen látható vizet egyébként *Bölénytónak* hívják.

Talán egyszer mégis megvalósul az a terv, hogy magyar fiúk elmennek Amerikába együtt táborozni ottani pajtásokkal, amire érvényes meghívásunk van. Abban a formában, hogy a táborban vendégül látják a magyar fiúkat akár hat hétre is. Csak az útiköltség ne kerülne 1500 pengőbe.

Temesi Győző.

Teknőcaneokon a Bölénytavon.

Itt a tavasz!

Közeledik a tábor!

A jó cserkész tábor leghathatósabb előkészítője

Sztrilich „Táborozási könyv”-e.

CINKE FILMSZTÁR LESZ.

Ha Cinke — azaz, hogy: Roy Mc' In Kay — visszagon-
dol erre az egész bolond dologra, már nem is tudja pon-
tosan, hogy kezdődött. Egész nyugodtan ült a sétatér pad-
ján Ügyeskézzel és Gyorslábbal, a legközelebbi falkapik-
nikről beszélgettek és már épp indulni akartak hazafelé,
amikor hirtelen, csaknem ijesztő gyorsasággal, hatalmas
kék autó kanyarodott a járda mellé. Kecskeszakállú, élénk-
szemű úr ugrott ki belőle, mögötte pedig gyönyörű szőke
hölgy jelent meg az autó ajtajában. Cinke még éppen háta
mögé nézett, hogy merre, hová siet ez a furcsa úr — de
akkor már valaki fogta is a karját, magasra emelte és is-
mét eltartotta magától, hogy jobban lássa. Cinke ugyan ha-
tározottan tiltakozott az ilyen támadás ellen, de a kecske-
szakállú úr — mert ő volt a merénylő — egyáltalán nem
törődött a tiltakozással.

— Ő az, Mary!
— hadonászott iz-
gatottan. — Mon-
dom, hogy ő az!

A szőke hölgy
mosolyogva nézte.

— De ne légy
olyan izgatott, Tom.
Hasonlít Roy-ra,
de mégis . . .

— Mondom, hogy
ő az! Ne ellenkezz!
Őt kerestem. Min-
den rendben van!
Boldog vagyok. Ne-
ked is boldognak
kell lenni. Ugy-e, te
is boldog vagy, kis
barátom?

Cinke megvetően
nézett a Tom nevű
úrra, aki őt „kis ba-
rátom“-nak merte
nevezni. Aztán határozottan megrázta a fejét.

— Nem tudom, miért legyen boldog, amikor úgy tetszik
szorítani a karomat, és különben is, én senkinek nem va-
gyok a kis barátja.

— Hallod? — mosolygott boldogan a kecskeszakáll tu-
lajdonosa. — Hallod, Mary? Micsoda jó pofa?! Rettenetes
nagy szerencse, hogy éppen erre jártunk. Meglátod még
jobb lesz, mint Roy!

Most már a szőke hölgy is közelebb lépett s gondosan
vizsgálni kezdte Cinkét. Megnézte haját, szemét — még a
kezét is. Ez a kéz éppen nem volt valami tiszta s így ért-
hető, hogy Cinke kissé tiltakozott a vizsgálat ellen.

Ugy látszik, a vizsgálat eredménye kedvező lehetett,
mert a szőke hölgy bólintott:

— Nagy szerencséd van, Tom. Csakugyan hű mása
Roynak.

— Visszük mindjárt magunkkal, jó? Ugy-e, jössz kis
barátom?

— Hova, kérem?

— A Csupahang filmgyár műtermébe.

— Minek?

A kecskeszakállas fölnevetett.

— Nézzék csak, hogy faggat a fiatalember! Minek? Hát
tudja meg, fiatal barátom, magára szörnyű nagy kitünté-
tés vár. Fantasztikusan nagy kitüntetés. Maga lesz Roy
Mix utóda.

Cinke egyáltalán nem mutatott olyan arcot, mintha na-

gyon örülne. A kecskeszakállas azonban kézenfogta és az
autó felé húzta.

— Gyerünk. A vonat harminc perc múlva indul.

— Hova?

— Hát Párisba.

— Hadd induljon. Nekem igazán nincs dolgom Párisban!

— De épp az, hogy lesz. Maga lesz Roy Mix utódja,
értse meg.

— Ki az kérem?

— A leghíresebb gyermekfilmszínész. Szegényke, elesett
a lépcsőn a múlt héten és kitörte a lábát. Most helyettes
kell sürgősen, mert a filmnek készen kell lenni. Mindenütt
kerestünk egy hozzá hasonló fiút. Végigjártuk az összes
nagyvárosokat. Már föladtuk a reményt, amikor . . . ami-
kor magát, fiatal barátom, megláttam. Maga a tökéletes
hasonmása. Mint egy tojás meg egy
másik tojás. Fan-
tasztikus szerencse.
Rögtön jön velünk.
Rengeteg pénzt ke-
reshet . . .

— De kérem —
szabadította ki Cin-
ke karját a kecske-
szakállas úr kezé-
ből — hát hogy tét-
szik képzelni? Ne-
kem anyukám is
van, iskolába is já-
rok — nem mehetek
minden további nél-
kül el hetedhétor-
szágon túlra!

— Ja persze —
mondta Tom és
Mary-re nézett, aki
mosolyogva állott

az autó mellett —, hát akkor gyerünk el gyorsan édes-
anyához. Majd vele elintézem.

— És hátha én nem akarok menni? — kérdezte Cinke.

— Olyan nincs. Olyan fantasztikus buta még maga se
lehet, fiatal barátom. Értse meg, hogy nagyon sok pénzt
fog kapni és nagyon híres lesz . . .

Cinke még akart valamit mondani, de a kecskeszakállas
magasra emelte, mint valami zsákot és egyszerűen berakta
az autóba. Ügyeskéz és Gyorsláb tátott szájjal bámultak,
Cinke pedig integetett.

Pár pillanat múlva már csak a pora szállt a hatalmas
kék kocsinak . . .

*

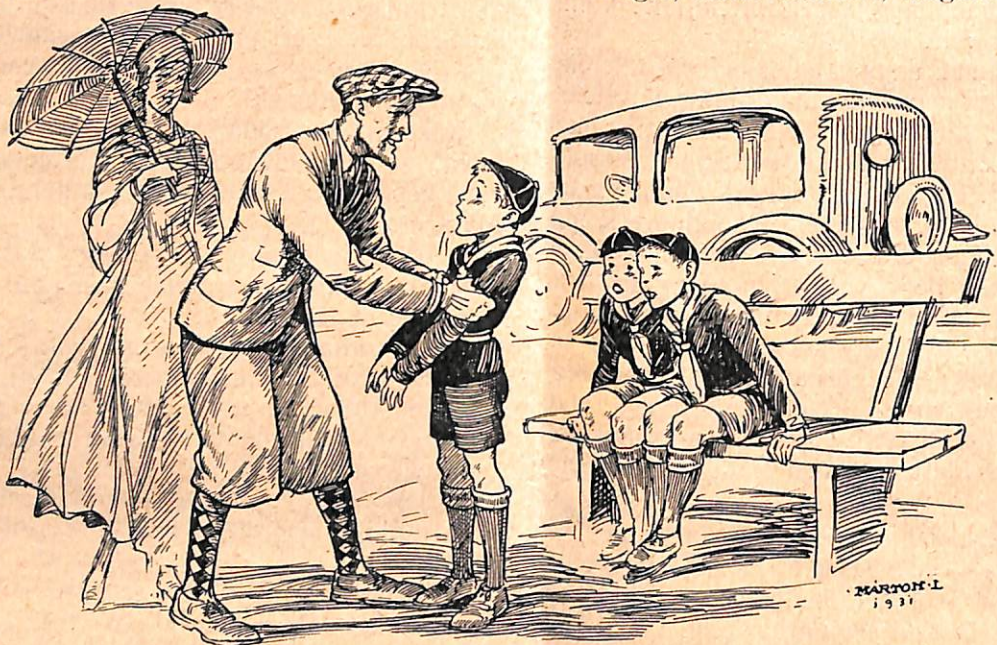
Cinkének úgy tűnt föl hosszú napokon keresztül, hogy
csak álmodik. Tom úr vaskos bankjegycsomagot hagyott
náluk a konyhaasztalon s Mary asszony kedvessége hamar
meggyőzte Cinke mamáját, hogy nyugodtan elengedheti a
fiát, nem fogja semmiféle veszedelem érni.

Gyönyörű út volt, egészen más, mint a nemzetközi örssel:
most csak őt kényeztették, vele törődtek. Nagyszerű ruhá-
kat kapott, bármit kért, azonnal teljesítették. Cinke néha
megtapogatta magát, hogy csakugyan ébren van-e.

Amint azonban Párisba érkeztek, alaposan megváltozott
a helyzet.

Tom egyszeribe szigorú tanító lett.

— Holnap kimegyünk a filmgyárba — mondta a meg-
érkezésük reggelén — és addigra már egész sereg dolgot
kell tudnod. Ha észreveszik odakint, hogy egyszerű kezdő

Valaki megfogta a karját és magasra emelte.

vagy, aki még sohase játszottál filmen, akármennyire hasonlítasz Royhoz, velem együtt úgy kirepít a Vezér, hogy a lábunk se éri a földet. Értetted?

— Értettem — dörmögte Cinke.

— Hát figyelj ide. Te „Az elveszett királyfi“ című nagyszerű és csodálatos film címszerepét játszod. Te vagy az elveszett királyfi, akit hosszú szenvedések után talál meg anyukája. Nagyon szép, komoly, szomorú szerep . . .

— De én nem vagyok se komoly, se szomorú — vetette ellen Cinke.

— Majd az leszel — vigasztalta Tom —, csak két óra hosszat légy a Csupahang filmgyárban, úgy megkomolyodsz és megszorodsz, hogy öröm lesz nézni!

*

Tom úrnak csak félig volt igaza. Ha tudta volna, mi vár rá Cinkével kapcsolatban, még azt is elfelejtette volna, hogy valaha is beszélt vele.

Kint a filmgyárban már nagy izgalommal várták őket — hiszen a kis Roy miatt már hetek óta álltak a felvételek. Egyenesen a Vezér-hez, a filmgyár vezetőjéhez vitték őket. Hatalmas, kétméteres óriás volt, aki barátságos mosollyal köszöntötte Cinkét. Ugy hajolt le hozzá, mint valami templomtorony a nádfedeles viskóhoz. Cinke elnevette magát, mire Tom oldalba taszította, hogy az itt nem való.

Pár perc múlva Cinke bent volt a filmgyár kavargó nyüzsgő életének kellős közepében. Itt díszleteket cipeltek, amott táncot gyakorolt egy leánycapat — az egyik sarokban fehérszakállú, kámzsás barátok fogtak körül egy szerecsenre mázolt fiatalembert — szembe velük két hatalmas ördögmaszkba bujtatott férfi vitatkozott s amikor magasra tolták az ijesztő álarcot, vidám fiatal ábrázat mosolygott alóla.

Mary is itt volt, furcsamódon kifestett arccal: csupa lila meg kék meg piros volt — egyenesen elijesztő. Aztán a következő percben Cinkét is kezelésbe vették a borbélyok, fodrászok, arcfestők. Hiába tiltakozott, valami zsírral kenték be az egész arcát, kezét, karját — aztán különféle festékek jöttek. Cinke prüszkölt, de nem volt mit tennie.

— Ugy érezte, hogy már nincs is bőre, amikor szűk és kényelmetlen ruhát húztak rá. A ruha nagyon díszes és csillogó volt — csak épp sehogy se illett Cinkére. Ugy érezte magát benne, mintha kényszerzubonyba bujtatták volna. Kifestve, szokatlan ruhában egyszerre odalökték egy nagy-nagy terem kellős közepére. Csupa vászonfal volt a terem köröskörül — egy trón is állott benne, amely azonban üres volt. Felülről forrófényű lámpák hintettek világgosságot Cinkére, aki ugyancsak hunyorgatott.

— Ne hunyorgass! — ordította egy ingújjra vetkőzött, szivartrágó bácsi a terem széléről. — Indulj el most a trón felé és csinálj úgy, mintha most ébrednél föl valami álmából. Nem tudod, hol vagy . . .

Cinke elindult. Nem nézett hátra, mert nem volt szabad. Lassan ment a trón felé . . . Hogy ő most ébred föl? Hisz ma már félhatkor föl kellett kelni, Tom olyan izgatott volt. Hirtelen néma csönd lett körülötte. Valahol csengő szólt. Tudta, most már bekapcsolták a hangfelvevő gépeket is. És ekkor . . .

Cinke igazán nem tehetett róla. Pont most kellett egy szunyognak — honnan a csodából került ide szunyog? — az orrán sétálni?! Hiába harcolt ellene — hirtelen nagyot trüsszentett! A trüsszentés pillanatában valami sikosra léphetett, mert kalimpálni kezdett a levegőben s egyszerre csak lent ült a síma, csúszós padlón . . .

Csengő szólt és valaki kétségbeesetten ordítani kezdett. Az ingújjas bácsi volt, kiderült róla, hogy ő a rendező. Szidta Cinkét, mint a bokrot és szegény Tom hol sápadt, hol meg vérvörös lett.

— Kezdhethük előlről — állapította meg búsan. Cinke szót se szólt. Kezdtet izzadni.

*

— Most próbáljuk a végjelenetet — mondta a rendező ugyanaznap délután, amikor szegény Cinke már azt sem tudta: fiú-e vagy leány. — A királyfit megtalálták és egyedül marad a trónteremben édesanyjával. Mary kisasszony, kérem!

Mary, a szőke hölgy belépett. Nagyon szép ruha volt rajta, kár, hogy arca most is úgy nézett ki, mint valami furesa lárva. Leült a trónra. Gyönyörű orosz agarat vezettek be, amely a trón lábához kuporodott.

— Ide ülj le a trón lépcsőjére — magyarázta a rendező Cinkének — és nézz föl a kisasszonyra. De áhíthatosan.

Cinkének nagyon melege volt. Amikor most áhíthatosan akart fölnézni, egy-egy izzadságcsepp mindig belegurult a szemébe. De azért próbált áhíthatosan nézni.

— Nagyon jó! — lelkesedett a rendező. — Különösen az a könny! Remek!

Cinke ugyan csodálkozott, hogy sírhat valaki a homlokával, de azért tovább nézett. Körülötte forgott a sok felvevő gép, külön üvegkalitkában a hangfelvevő zúgott. Most Mary megszólalt:

— Édes fiacskám . . . csakhogy visszajöttél hozzám!

(El se mentem! — gondolta magában Cinke, de a szerepe szerint felelt:)

— Én tudtam, hogy vissza fogok jönni!

— Sokat szenvedtél, fiacskám? — fuvalázta Mary.

(Igen, különösen ettől a sok fránya festéktől meg a szűk ruhától! — szerette volna Cinke mondani, de hát a szerep mást parancsolt:)

— Ha itt vagyok nálad, mindent elfelejték!

(Csak azt, nem, hogy mennyire szűk ez a gallér! — jutott eszébe.)

— Csók! — ordította a rendező.

Cinke kétségbeesetten nézett körül. Kit kell megcsókolni? Ebben a pillanatban az orosz agár megmozdult. Felállt. Eddig egészen nyugodt volt, de úgylátszik, Cinke idegessége átragadt rá, mert nyujtózott és morgott egyet. Cinke próbálta visszanyomni, de az agár erős és jól megtermett kutya volt — nem törődött az ilyen nőgatással. Egyszerre nyugodtan és méltóságteljesen elindult — mintha azt akarta volna mondani, hogy:

— Csináljátok egyedül tovább, én már nagyon únom!

A rendező megint ordítani kezdett. Cinke úgy értette, hogy azt ordítja: „Fogják meg!“

Engedelmesen fölugrott és az agár után szaladt. Még épp elkapta a farkát. Az agár nagyot vonított és el kezdett rohanni. Cinke keményen tartotta a bozontos, hosszú farkot. Az agár rohant és fájdalomában egyre vonított. Mary rémülten sikoltozott. Tom hangosan jajgatott.

Az agár mindenáron meg akart szabadulni Cinkétől, de Cinke ragaszkodott az agárhoz. Most hirtelen irányt változtattak — egyenesen neki a kövér, ingújjas rendezőnek, aki már nem tudott elugrani a helyéből. Fölborították, aztán tovább száguldottak. Egy kámzsás barát éppen tízóraizott, ijedtében torkán akadt a falat s nagyot ordítva magasra vetette a két kezét. Tom megpróbálta az agár útját állni, de ő is végighemperedett. Iszonyú kavarodás támadt. Az agár rohant és Cinke úgy húzatta magát, mint valami ródlin. Most már egészen elfeledkezett a filmszereplésről, arról, hogy ő Roy Mc' In Kay, ahogy elkeresztelték — csak azért is azt akarta, hogy ő győzzön és ne ez a komisz agár . . . Rohantak, rohantak — és aztán mindaketen eltűntek abban a mesterséges kis toban, amelyet a Csupahang filmgyár tagjai számára készítettek.

Nemsokára azonban két prüszkölő fej jelent meg a víz

felszínén: a fehér agár és az „elveszett királyfi“. A „királyfi“ nagyon furcsán nézett ki, mert a festék egészen leázott róla s szép színes csíkok iramodtak lefelé arcán. Viszont — és ezt el kell ismerni — még mindig kapaszkodott az agárba . . .

— Annyi kárt okozott — dühöngött a rendező —, hogy azt se tudom, mit csináljak. Nekem ma be kell mutatnom a kész filmet a Vezérnek! Ha meglátja, hogy mit csináltunk, megesz! Először engem, aztán Tom barátunkat és legvégül magát, Mr. Cinke! Készüljön el a halálra.

Cinke, Tom és Mary búsan néztek maguk elé. Bizony rossz jövő vár rájuk!

— S az a baj, hogy még csak be se tudom bizonyítani, mi történt és mi volt! — jajgatott a rendező.

— Rendező úr kérem — jelentkezett az egyik filmfelvevő, vagy ahogy a gyárban hívták: operatőr —. Én tudok bizonyítékokat szolgáltatni.

— Hogy-hogy? — kapott szaván a kövér rendező.

— Én épp a felső karzaton álltam, vártam, amíg fölülről kell felvételt csinálni. Amikor az a hajsza megindult és a fehér agár meg Mr. . . . izé . . . Cinke úgy összekapaszkodtak, én elkezdtem forgatni a masinámat. Csináltam

is vagy párszáz métert . . . Talán azt be lehetne mutatni a Vezérnek, hogy lássa: mi nem tehattünk róla, hanem csak az agár, illetve Mr. Cinke . . .

*

A házi moziban hárman ültek: a rendező, a Vezér és a filmfelvevő. Kint pedig szomorú, ázottkedvű társaság gubbaszkodott: Mary, Tom és Cinke. A legrosszabbra készültek el — mindhármukat azonnal kidobja a hatalmas filmvezér, ha meglátja, mit csináltak!

Hirtelen összerezzenek. Mert bentről, a házi vetítóből hatalmas kacaj hangzott. Aztán újra meg újra viharos nevetés zaja. Valaki nagyon mulathatott valamin . . .

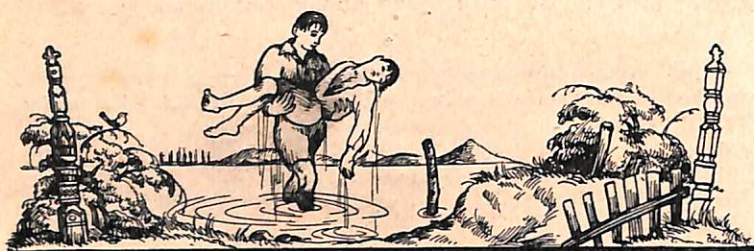
— Még ki is nevet! — suttofta Tom és majdnem sírni kezdett.

Ebben a pillanatban kinyílt az ajtó. A Vezér rohant ki rajta, Cinkéhez sietett és magához ölelte.

— Remek! — mondta. — Remek! Te vagy a legnagyobb vígjátékszínész az egész világon! Nagyobb, mint Chaplin! Ilyen jó burleszket még nem láttam! Azonnal szerződtetünk filmsztárnak! Annyi fizetést kapsz, amennyit akarsz . . .

*

Igy lett Cinkéből egy fehér agár segítségével nagyhírű filmművész . . .

ELETMENTÉS

A Főcserkész Ur Öméltósága f. évi febr. hó 21-én életmentő kitüntetéssel jutalmazta a következőket:

BANYAI SÁNDOR 953. sz. csapatbeli kisújszállási örsvezetőt kisgyereknek a mozgó vonat kerekei közül való megmentéséért,

GÁRDONYI ISTVÁN 72. sz. csapatbeli zalaegerszegi örsvezetőt fuldoklónak úszva végzett kimentéséért,

GOLDFINGER VILMOS 310. sz. csapatbeli budapesti cserkésztszítet fuldoklónak úszva végzett kimentéséért,

SCHLESINGER ERNŐ 310. sz. csapatbeli budapesti öregcserkészt fuldoklónak úszva végzett kimentéséért,

STRUC JÁNOS 953. sz. csapatbeli kisújszállási örsvezetőt fuldoklónak úszva való kimentéséért.

SZILVÁSSY LAJOS 193. sz. csapatbeli miskolci öregcserkészt robogó villamos elöl való életmentéséért.

SZÉDÍTŐ MAGASSÁGBAN

dolgoznak az amerikai építőmunkások. Alattuk többszáz méter mélységben örvénylik és rohan az élet — innen fentről csak hangyaboly nyüzsgésének látszik. A felhőkarcolók országában ugyancsak jó idegzet s szédülésmentes fej kell, ha valaki végig akarja bírni egy hatalmas épület befejezését.

Kevesen tudják, hogy New-Yorkban nem is lehet manapság már mást, mint felhőkarcolót építeni. Harminc emeletnél alacsonyabb épület építésére a Manhattan szigeten nem adnak ki engedélyt. Annyira össze van zsúfolva ezen a földdarabon az emberi élet, hogy szükségképpen fölfelé terjeszkedhetik csak — a többi irányban útját állja a tenger és a Hudson folyó.

Ezért van az, hogy a felhőkarcoló építési mód éppen Amerikában alakult ki. Nálunk Magyarországon mostanában fejlődött be az első felhőkarcoló, az Országos Társadalombiztosító Intézet nagy tornyának építkezése. Persze, ez a tizennégyemeletes épület csak szerény öcsikéje lehet az amerikai ötven, hetven, sőt kilencvenemeletes óriásoknak. (tyll.)

Kedves Fiúk!

Most semmi másról nem szeretnék írni, mint a finnekről. Tudjátok, hogy már száznál többen kértek tőlünk magyar levelezőt?

A finn cserkészek külügyi főtítkára, Pastor Leo R. Böök, igen kételkedett a levelezés megindításának sikerében. Ő nagyon elfoglalt ember. Hiszen, hogy a külügyi főtítkársággal mennyi munka jár, arról mindnyájan meggyőződhetünk, ha egyszer bejöttök olyankor, amikor Frici bácsi nincs itthon és megnézik, hogy mit dolgozik a helyettese. De egyéb dolga is van. Tampere városában minden kislánynak az az álma, hogy öt Pastor Böök adja össze a jövendőbelijével. Mivel pedig Tamperében tízezerrel több nő lakik, mint férfi, ez sokat jelent, nem is szólva aztán a keresztelőkorról.

A kangasalai táborba alig mert bejönni, mert az autogrammkérők mindig úgy lefoglalták, hogy semmit sem tudott végezni. Képzelték, hogy ilyen népszerű embernek akkora levelezése van, hogy alig győzi. Ezért aztán nagyon rázta a fejét, mikor azt erősítettük, hogy Magyarországon élnek olyan fiúk, akiknek a levelezés örömet okoz.

Mit csinálnak a levelezők nagyhét keddjén?

Hát most figyeljete jól ide: csináljunk neki egy kis husvéti meglepetést! Mindenki, akinek van finn levelezője, írjon neki husvétra egy levelezőlapot. Rajta németül, vagy angolul ezt írjátok:

Helységnév, 31. 3. 1931.

Kedves Pastor Böök!

Nagyon köszönöm Önnek, hogy X. Y. finn cserkésszel (cserkészlánnyal) . . . városból, levelezhetek. Hyvää pääsiäistä!

Aláírás

magyar cserkész.

(A két finn szó azt jelenti: boldog husvétot.)

Címzés:

Pastor Leo R. Böök,

Kyttälänkatu 1.

Tampere
Finnország.

Figyelem! A levelezőlap pontosan március 31-én adandó fel. Ha Te akkorra éppen táborba készülsz, írd meg a lapot már most és kérd meg egy barátodat annak a jelzett időpontban való feladására.

További figyelem! Ezekre a levelezőlapokra a bélyegsegélyt nem terjesztjük ki, hogy a postabélyegzők is tanuskodjanak a levelezés országos jellegéről. Azt a húsz fillért magatoknak kell kiszurkolnotok. Nem írtuk ide a szöveg angol, illetve német fordítását sem. Azért nem, hogy még a hibák folytán is közvetlenebb hangú legyen a lapotok.

Reméljük, hogy Pastor Bööknek ez a százegynéhány husvétí kártya örökre meg fogja változtatni a véleményét a levelezésről. Tehát nagyhét keddjén, március 31-én!

*

Ami most következik, az halálosan komoly. Az Open Road márciusi számában megjelent száznál több magyar fiú címe. Ezek most tucatjával fogják kapni a levelet Amerikából.

A jelszó: a fölösleget beküldeni a külügyi hivatalhoz! Aki ez előtt egy évvel abban a reményben küldte be a címét, hogy közben meg fog tanulni angolul és mégsem tanult meg: küldje be a kapott leveleket nekünk. Már többször megírtuk: ez nem szégyen, hanem kötelesség!

Kutassátok ki az ilyen eseteket. Sokan azok közül, akiknek címe az Open Roadban megjelent, nem cserkészek s így nem is olvassák e sorokat. Győzzétek meg őket, hogy a mi levelezési akciónk (az egyetlen Magyarországon) fájdalom nélkül megszabadítja őket a fölöslegtől.

A teendő tehát ez: ha kaptok olyan levelet, melynek írójával nem tudtok, vagy nem akartok levelezni, vesztetek egy szép látkepes lapot s rajta megírtátok neki:

Dear X. (keresztnév),

I received so many letters from Open Roaders that I cannot correspond with you. But I sent in your letter to the Hungarian Boy Scouts H. Q. where they have a very efficient Letter Exchange. They sure find you a suitable correspondent in no time.

Wishing you the best of luck,

I am, yours cordially

Aláírás.

A levelet pedig bekülditek hozzánk. Hogy mennyire fontos, hogy minden levélre válasz menjen, azt megírja Temesi Győző bátyánk lapunk más helyén.

Az érem másik oldala pedig:

Felhívunk minden angolul tudó magyar fiút, hogy kérjen tőlünk amerikai levelezőt! Aki nem tud angolul, tanuljon meg; aki már nem érzi magát egészen fiúnak, fiatalodjék vissza!

*

Akinek címe a finn cserkészlapon jelent meg, arra ugyanaz vonatkozik túlterhelés esetén, amit az Open Roaddal kapcsolatban írtunk.

Még több német iparoscserkész címe van raktárunkon, továbbá 12—14 éves diákcserkészeké.

Angliából (Morecamb) a következő levelet kaptuk:

Uram!

Legyen szíves nekem néhány fiú és leány címét elküldeni. Barátnóm és én nagyon érdeklődünk idegen országok iránt és szeretnénk levelezőket Magyarországról. 23, illetve 25 év az életkorunk.

Mis Mattie Mason.

Kérjük a 23—25 év körüli magyar fiúkat és lányokat, hogy ha érdekli őket a dolog, írjanak nekünk.

B. H. Parker, Warwick-i cserkészkörületi tisztviselő angol nyelven óhajt levelezni bélyeggyűjtő budapesti öregcserkésszel.

A Nemzetközi Iroda magyar levelezőt keres Ronen Ghose kalkuttai hindu cserkésztiszt részére.

Ki akar velük levelezni?

*

Sajnálattal jelentjük, hogy husvétig előreláthatólag szűkiben leszünk az idegenforgalmi propagandairatoknak.

Címünk: a Magyar Cserkészsövetség külügyi hivatala.

Hivatalos óránk: szerdán este 5—7-ig (március 25-én szünnet, április 2-án egész délután rendkívüli hivatalos óra az országos ősvezetői tábor résztvevői számára).

Atányi István.

U. i.: Figyelmeztess levelezőtársaidat, hogy mi készül nagyhét keddjére!

HANGOSFILM?!

Mikor farsangi ünnepélyünk előtt a tiszteletjegyeket szétküldtük, mindenkinek a szeme megakadt a műsor egyik számán: . . . „hangosfilm“ . . . ! Ah, mondták nevetve, biztosan valami farsangi huncutság lesz ez, furfangos becsapása a jóhiszemű publikumnak.

S elérkezett az ünnepély. S az ünnepély egyik legsikerültebb száma a hangosfilm volt! Viharos tapsokat aratott.

Miért? Mert tényleg hangosfilm volt: látszott és hallatszott.

Az egész trükk abban állt, hogy nótákat énekeltünk s egyidejűleg a nóták tárgyát karrikatúraszerű rajzokban vetítettük, mint folytatólagos állóképeket. — Három „dara-

bot“ adtunk le: Cserkész lett a Makk Muki; Ez egyenes, ez meg görbe; Megszökött az anyakoca.

Lehet természetesen bármiféle alkalmas magyar-, cserkész-, vagy kabarészerű, hosszabb nótát így előadni. Különösen az utóbbiak igen hálásak. Az említett három nótán kívül olyan nótákat tudnék ajánlani, mint A juhásznak jól megy dolga, Mátészalka, Egyszer egy királyfi, Boldogtalan az az anya, Kösd fel magad, Oh elvette, Nyitrán ringatták a bölcsöm, Befordultam stb.; tábori beszámoló; a csapatban történt mókák és költött nóták.

Minden csapatban akad egy-két ügyesebb kezű cserkész. Így a kis képek megrajzolása nem probléma. Szépen fei-

lehetne használni a Márton-féle miniatűröket cserkésznők illusztrálására. (Tessék összeszedni a M. Cs.-ből, könyvekből és levelezőlapokból.)

A képek nagysága stb. a vetítógép szerkezetétől függ. Az igazgató úr, mint szervezőtestületi elnök bizonyára szereti annyira cserkészeit, hogy egy délutánra a csapat rendelkezésére bocsátja az iskolai vetítógépet. Lehet csinálni diapozitíveket üvegre, vagy tollrajzot, színes képet papírra; esetleg pozitív, vagy negatív módon papírból ki lehet vágni az ábrákat. Lehet filmszerűen egyetlen tekercsre, lapra tenni az ábrákat, vagy külön, versszakonként.

Az előadásnak persze szinkrónnak kell lenni. A „képmutatók“ ne késsenek, a „gramofon“ pedig ne siessen (fordítva nem szokott történni!). A kép tiszta, az ének érthető legyen.

Praktikus tanácsok még:

Színpadon a fehér vásznat a félig széthúzott függönyök közé tegyük s hátulról, a színpad belsejéről világítsunk rá. Vékony anyagon egészen tisztán keresztüllátszanak a képek.

Az énekkar is a függöny mögött legyen s lehetőleg ne lássa a képet, mert különben az énekesek a képre figyelnek, elnevetik magukat, az ének pedig nem megy egyszerre. — Csak a karmester figyeli a képet s úgy dirigál.

Próbáljátok meg előadni csapatünnepélyen a hangosfilmet. Ha pontosan előkészítetek és begyakoroltok mindent előre biztosítom a sikert!

Farkas Lajos

550. Baross, Szeged.

HOGYAN ISMERJÜK MEG A FÁKAT KORA TAVASSZAL?

Télen, de különösen hóolvadás után, kora tavasszal lombos fáink sokkal inkább megmutatják igazi alakjukat, „csontvázukat“, mint nyáron, amikor az egész ágszerkezetet sűrű lombzat borítja. A vastagabb ágak árnyképei és a gallyzat vékony, finom vonalai csak akkor rajzolódnak ki utolérhetetlen formagazdagságukban az égbolt elé, ha a fa lombjától megfosztva áll. A fákat ilyenkor csak az igazán hozzáértők képesek megismerni, hiszen hiányzanak róluk fő ismertetőjeleik: a levelek, virágok, gyümölcsök. A cserkésznek azonban alaposan ismernie kell a természetet, ezért a tavaszi kirándulások egyik legfontosabb programpontjául tűzzük ki ezt a kérdést: *miről ismerhetjük fel közönségesebb fáinkat, mikor még nincsen rajtuk lombzat?*

Hogy ezt a nem is olyan boszorkányos feladatot kissé megkönnyítsük számotokra itt közöljük néhány ismertebb fánk téli és tavaszi habitusának rövid leírását egy pár képpel illusztrálva.

A *bükk* törzse síma és szürkésfekete színű. A törzsből kiinduló főágak úgy tartják a gallyszerkezetet egy síkban, mint egy kinyújtott tenyerű kéz az újjait. A levélrügyek hosszúkásak és hegyesek, alakjuk a puszkagolyóra emlékeztet. A rügytakarók finoman borulnak egymásra s színük világostól sötétbarnaig változik. A kehelyalakú, tüskés terméshéj rendszeren rajta marad a fán a tavaszi levélzöldülésig: a bükkfa így erről is könnyen felismerhető.

A *nyárfát* felesleges különösképpen leírunk: fehér kérgű tör-

zsével és vékony, gyakran lecsüngő ágaival minden cserkésznek jó ismerőse.

A *kőrisfa* kérge szürkészöld színű, rajta a párosával található levélrügyek feketék. Ágai magasra emelkednek és meglehetősen laza szerkezetűek. Különös ismertetőjelei kora tavasszal az ágak végén fellépő, meglehetősen vastag és sötétlila színű virágrügyek. A virágok maguk szürkészöld színűek és körülölelik az ágakat.

A *juhar* ágszerkezete különösen sűrű. A mellékágak egymással szemben állanak és róluk függőleges irányú vékony gallyacskák ágaznak ismét felfelé. Ez az ágelosztás okozza azt is, hogy nyáron olyan sűrű a fa lombzata. A csupasz fa felismerhető azonkívül az előző év termésmaradékairól is, melyek mint a fonalak csüngenek az ágakról. Ez a termés, az előbb említett ágszerkezet és az erősen zöld színű levélrügy teszi a fát mindenki előtt könnyen felismerhetővé.

A *nyárfának* éppen úgy, mint a *kőrisfának*, lazán tagolt ágszerkezete van. A kéreg színe a legtöbb nyárfafajtánál hasonló: egészen a fehérig menő világossárga, fekete csíkokkal keresztül-szabdálva, különösen a fa felső részén. A vastagabb ágakat a gallyak minden oldalról körülfogják. Mivel a nyárfa kétféle, vagy csupán porzós vagy termős példányokkal találkozunk, a különbséget a virágzat színe árulja el. A porzósok vörös színűek, a termősök leginkább zöldek, sárgás vagy szürkészöldek. Ha a porzós nyárfa virágait hullatja, olyan a fa alja, mintha tengernyi hernyó mászkálna a földön.

A *tölgy* mindenki előtt jól ismert repedezett, görcsös törzséről és csomós, bütykös ágairól. Az ágak végén a kisebb gallyak szarvasgancshoz hasonlóan helyezkednek el.

Az *égerfa*, mely különösen a nedves, nyirkos talajt kedveli, mint bokor és mint fa, mindenütt gyakori. Fa alakjában könnyen felismerhetjük csaknem vízszintesen álló és emeletek módjára el-

Virágzó nyárfák

Bükk szabad helyen.

Tölgy

rendezett ágsorairól. Mindig megőrzi előző évi termését; az üres, kis, fekete magházak is biztos ismertetőjelet nyújtanak a vizsgálódónak.

A szilfa törzse fekete, az öreg példányoké különösen repedezett. Csupán tekintélyes magasságban ágazik el több, körülbelül egyforma erősségű és nagyságú oldalágra.

A hársfát az különbözteti meg a sziltól, hogy ágai minden irányban, mint valami csokor, úgy válnak szét, míg a szilfa ágai rendszeren kétágú villa módjára állanak felfelé. A levélrügy a hársfánál tojásalakú, míg a szilfáé kisebb és hegyes. A hárs fiatal ágai sárgászöld vagy vörös színűek.

A vadgesztenye a faszorok díszje. Tavasszal a jól ismert gyönyörű, fehér vagy vörös

színű virágyertyák egész tömege borítja. Ágszerkezete különösen a vénebb példányoknál vastag és erős. A mellékágak többnyire szemben állanak egymással. Ha másról nem is, lehullott vörösbarna gesztenyéjéről mindenki felismerheti. A korona alsó ágai rendszeren lehajlanak, sőt néha a földre csüngenek.

Az akác ágszerkezete családásig hasonló egy csomó, ideoda csavarodó kigyóhoz, galylyai olyan görbén ágaznak szertesztét. Az akác lombosodik legkésőbb összes lombfáink közül, sokszor még akkor is csupaszon áll, mikor többi társai már mind felöltötték üdezőld tavaszi díszruhájukat. De aztán kivirulnak az akáclobok pompás illatú, fehér virágfürtjei és döngicsélő méhcsapatok sietnek mindenfelől a késő ébredt vendég üdvözlésére.

K. L.

Hársfa.

Szilfa.

ESTE A VÁROS FÖLÖTT.

Sötétbe bujt a füstös, tarka város,
Kicsiny lámpácskák égnek szertesztét . . .
Rongyos házak közt, ködben-sárban járok
És hallgatom az élet halk nesztét.
Az égen álmos felhők kergetőznek,
(Tépett ruhájú, lomha hadsereg).
A földön — vén Tabán sötét világa —
Rozzant kunyhók, sár, fáradt emberek . . .

Csendes sóhajtás, hangos szitkozódás,
Halk suttogás, sikoltó kocsmazaj;
Mind egybe-forrva szállnak ködben, éjben,
Mint hullámok fölött a halk moraj . . .
Örömtelen, fáradt árnyékok élnek
A romló, régi házikók tövén . . .
Kicsiny kenyér, szegényes gondok, álmok
És füstös kocsmák utcák szegletén . . .

. . . Tovább . . . Pár lépés . . . Vagy tán csak csalódás,
Csak lázas álom, képzelt tarkaság,
Mint messze róna röpke délibábjá . . .
Csillognak, égnek cifra fényesodák.
Lüktet, liheg, sikolt a tarka élet
Csengő arany, láz, hajrás vad futás,
Ámatlan éjjek, tobzódó duhajság,
Élet-vásár és mámor-álmódás . . .

. . . S a fény, az árnyék néha szembenéznek . . .
Izzó gyűlölség minden pillanat . . .
A festett fényre öklöt ráz az ember
A rozzant, régi házikók alatt . . .
Megtorpan akkor minden cifra élet,
Sápadtan áll a vig, bohóc sereg . . .
Aztán, hajrá, rohan tovább a mámor,
Amíg a vén Föld újra megremeg . . .

— — — — —
Az égen álmos felhők kergetőznek,
(Tépett ruhájú, lomha hadsereg).
A földön — vén Tabán sötét világa —
Rozzant kunyhók, sár, fáradt emberek . . .

. . . S hol összeér az árny, a fény határa,
Míg arra lépek . . . álmódó, bolond
Gyermek kacaj kerget szét minden átkot
És szét-szakad az árnyék szötte gond . . .
Pár gyermek áll ott, pár ember-palánta,
Mosolygó lelkű, drága gyermekek.
Szívük felett a lilium lángja, fénye
S acélkemény, derék testvér kezek . . .

. . . S a vig kacaj a fény és árny fölé nő
És túl a rozzant s cifra házakon . . .

— — — — —
Hiszem, hogy győz a gyermek szent világa
A füstös, fényes, átkos városon. Lévay Alajos.

A SÍVERSENY DÍJKIOSZTÁSA.

Március 16-án este 6 órai kezdettel tartják meg a VI. országos cserkész-síverseny díjkiosztását a Pedagógiai Szemináriumban (VIII., Mária Terézia-tér 8.)

A hat vándordíjon kívül számos értékes díj kerül még kiosztásra a legjobb eredményt elért csapatok között. Ezekon kívül minden résztvevő csapat izléses oklevelet is kap.

Az ünnepségen a Szövetség vezetőségén kívül előre láthatóan résztvesz a főcserkész úr, valamint a kultuszminisztérium és a Sízövetség képviselője is.

A díjak kiosztása után dr. Zsemle . . . la, a rendezőbizottság elnöke a „Magas-Tátráról” fog vetítettképes előadást tartani.

A MODERN GÖRÖGORSZÁG BÖLCSŐJÉNÉL.

Agia Lavra, 1931. jan. 7.

Nem tudok olyan embert elképzelni, aki ne ismerné, ha másképpen nem is, legalább hallásból, Ó-Görögországot. De vajjon hány olyan ember van, akinek az új, a modern Görögországról tiszta képe lenne. Mert, hogy a kettő nem egy, az biztos, ezt maguk a mostani görögök is mondják. Akí a régi görögöket ismerve megy meglátogatni a mostani országot, az csodálkozni fog azon, hogy mennyire nem azt látja, amit várt és amit elképzelt.

Mikor néhány hónappal ezelőtt a sors idevezényelt, megvallom őszintén, meglepődtem azon, amit találtam. Nem mondom azt, hogy jobbat, azt sem, hogy rosszabbat vártam. Nem; de valami mást, valamit, ami jobban görög.

És most, hogy már hosszabb ideje itt vagyok és megismertem az újjörögöket, történetüket, életüket, most már nem is tudom másképpen elképzelni őket és most már csodálattal hajlok meg a dicső ősök méltó utódai előtt. Mert 500 évig török uralom alatt szenvedni tökéletes elnyomottság alatt és azután ismét talpra állni és a népek történetében rövid 100 év alatt újból a gyors fejlődés útján haladni erősen, büszkén és önállóan, ez az, ami mi előttünk magyarok előtt, akik meg tudjuk érteni a szenvedés és az elnyomottak keserűségét, értéket jelent és ez az, ami rokonszenvet kell, hogy ébresszen minden jó magyarban a görögök iránt, akik egyébként mindig tisztelettel és szeretettel tekintenek a magyarokra, mert ismernek minket és megértik a mi tragikumunkat.

Január 3-án indultam útnak Athénből a Peloponnesos felé, hogy meglátogassam Olympiát, a régi görögök sport forumainak egyikét és Patrast, Délgörögország sportcentrumát. Utazásom eredeti célja az atlétikai vizsnyok tanulmányozása volt, de az csak természetes, hogy közben mindent megnéztem, ami érdekesnek ígérkezett.

Igy jutottam el a nálunk nyárutónak is beillő peloponnesosi tél egy napsugaras napján az Aigiontól keletre fekvő Diakoftóba, ahonnan merészen kanyarodik délnek egy kis fogaskerekű vasút, hogy egy-két órás mesés út után elérje, Mega Spileon sziklába vésett monostor érintésével, Kalavritát. A kis hegyi vasút mellett égnék nyúló sziklafalak merednek a vonatra és egy éppen olyan gyors és vizeséssel teli hegyi patak a kísérője, mint a néhány kilométerrel keletebbre folydogáló Styx. Bámulatba ejtő az ember mérészsége, amikor kis vasútjával bemerészkedik ide a szakadékos, veszélyes zónába, melyben a földrengés és a földcsuszamlás nyomai állandó tiltakozásként merednek az emberre, mintegy mondván: vissza innen, amíg nem késő.

Kalavryta a fogaskerekű végállomása. Sok időnk nincs, mert közeledik a napszállta, éppen ezért a poggyászt hamarosan elintézve bérelt autón már robogtunk is Agia Lavra felé, mely mintegy 45 perces út Kalavrytától.

Ez egy régi szerzetesi monostor, mely Uj-Görögországnak történeti kiinduló pontja. Innen indult el 1821-ben Mitropolitiss Paleon Patron Germanos a monostor kápolnájának a szentélybe vezető ajtó eltakaró függönyét ragadva meg felkelési zászlóul, hogy megindítsa azt a dicsőséges szabadságharcot az 500 éves török uralom ellen, mely a teljes felszabadulással végződött.

Mindenki, aki valaha járt itt, azt mondja, hogy csak innen indulhatott útnak a szabadság. Az a szűk szakadékos völgy, melyen a fogaskerekű jön, itt hirtelen egy nagy katlanná szélesedik fenyves erdőtől, dús hegyekkel övezve. A hegyek tövében kis házcsoportok húzódnak meg szerényen, a völgyekben pedig egy-egy kiszáradt folyó csontváza teszi teljessé a festői képet, melynek szemlélésekor

mindenkinek megdobban a szíve, aki csak érezni tud. A katlan legmagasabb pontján, mintegy örszem, figyeli a monostor a környék nyugalma.

Csakhamar a monostor udvarában üdvözölhettem görög barátommal együtt az elénk siető szerzeteseket, akik megtudva, hogy magyar vagyok, azonnal a legnagyobb örömmel, előzékenységgel állottak rendelkezésünkre és a legnagyobb örömmel kalauzoltak végig ezen a sok történeti vihart látott régi szép épületen.

Megnéztük a templomot, a szerzetesek lakoszobáit és a gazdag kincstárt; ahol sok-sok értékes kép és egyházi emlék között ott büszkélkedik az a zászló, melyre az első görög szabadsághősök esküdtek „szabadságot, vagy halált“ a monostor közelében csörgedező kis forrás tövé-nél.

Meghatottan hallgattam a szerzetesünk elbeszélését: a monostor harcát a törökök ellen. Kétszer gyujtották fel a törökök és kétszer építették ők újra, közben ontották a szerzeteseket, akik titokban, állandó veszélyben

tanították a gyermekeket a görög írásra és olvasásra, mert a törökök szigorúak voltak e tekintetben, mindenkít el akartak törökösíteni. Micsoda lelki erő és nemzeti nemesség kellett ahhoz, hogy ezt a félezred éves munkát meg tudták akadályozni, mert sikerült megakadályozni, sőt, a törökök tanultak meg görögül.

Ömlik a szó a szerzetes atya szájából. Egyszer csak azon veszem észre magam, hogy a monostor ebédlőjében vagyunk, az asztalon kis poharakban vörös, vér színű folyadék és a hirtelen beállott csendben a feketeruhás, hosszúhajú szerzetes távolba meredő tekintettel komor hangon megszólal: „Adja Isten, hogy a magyar testvéreinknek is sikerüljön hamarosan országukat tökéletes épségben bírni.“ Meghatva ürítettem poharamat arra, hogy Görögország szabad maradjon a jövőben is és, hogy a mi hazánk egészen szabadabbá váljon.

Szymbicsek Ottó.

Sziklafalba épített Mega Spileon kolostor.

A MEGÉRTÉS ÚTJA.

(Cserkész-jelenet.)

Személyek:

Józsi }
Feri } magyar
Tamás } cserkészek Georgi, egy bolgár cserkész.

Szin egy cserkészotthon.

Józsi (belép iratokkal): Jó munkát!

Feri: Isten hozott, Józsi, de sokáig oda voltál.

Józsi: A Cserkészházban voltam, Feri. Kaptam levelezőlapokat a külföldi levelezésemhez.

Feri: Hát te már külföldi cserkészekkel levelezel?

Józsi: Bizony, nem is egyel. Nyolc levelezőm van már hat országból.

Feri: Azt hittem, nem tudsz idegen nyelveket.

Józsi: Sajnos, nem is tudok, de most részt vettem egy három hónapos eszperantó tanfolyamon.

Feri: Eszperantó? Hát az milyen nyelv? Már olvastam valamit róla a „Magyar Cserkész“-ben.

Józsi: Ez a mi *kisegítő nyelvünk*. Ahol nem tudunk hazánk nyelvével boldogulni, ezt a könnyen megtanulható nyelvet használjuk.

Feri: És olyan könnyen meg lehet tanulni azt?

Józsi: Szorgalom, kitartás kell hozzá, de látod, már két havi tanulás után elkezdtem levelezni külföldi cserkészekkel.

Feri: Honnan kaptad a címekeket?

Józsi: Hiszen tudod, hogy a Magyar Cserkészsövetség külügyi hivatala mindig kap külföldi címekeket levelezésre, aztán meg van a Cserkészházban egy Eszperantó Gyakorló-Kör. Ott is kiosztják mindig a legújabb címekeket. Az érdekesebb leveleket fel is olvassák.

Feri: Aztán meg lehet érteni a különböző nemzetiségű fiúk irásait?

Józsi: Természetesen! Nagyon ügyesen szerkesztették meg ezt a nyelvet az európai nyelvek leghasználatosabb szabályából és legegyszerűbb szabályaiból. Nézd, itt van néhány levél és lap: ez egy svéd fiú levele, ez meg egy skót dudásé, itt egy brazilai kér magyar népdalokat. Ezt az újságot meg Japánból kaptam. Érdekes cserkészfényképek vannak benne.

Feri: Tényleg, de milyen furcsák a japán betűk, ezt igazán nem érthetjük meg!

Józsi: Látod, ép ez mutatja, hogy milyen jó, ha annyi sok érthetetlen nyelv mellett van a cserkészeknek egy olyan nyelve, melyet mindenhol megértenek.

Feri: Hát már el van terjedve a te eszperantód?

Józsi: Bár még fiatal a dolog, de már van egy Cserkész Eszperantista Szövetség, annak már több, mint harminc országban vannak tagjai.

Feri: Tudod, hogy ez nagyszerű, akkor talán én is megtanulhatom. Hiszen tudod, mint tanonc, nappal műhelybe járok, este tanonciskolába. Ugy szerettem volna nyelveket tanulni, külföldi testvérekkel levelezni, de mikor ér erre rá egy iparosfiú? Jó nektek, ti iskolába járhattok.

Józsi: Látod, az eszperantót mindenki megtanulhatja, ha más nyelvhez nincs is elég ideje. Aztán nemcsak levelezhetsz, hiszen ez évben Budapesten lesz az eszperantó-cserkészek nemzetközi tábora. Ha te is eljössz, beszélgethetsz mindenfelől érkező fiúkkal!

Feri: Óriási, óriási. Végre egyszer minden nemzet cserkésze megértheti egymást, nemcsak a ruhája és a köszöntés egyforma, hanem a szava is. Ez lesz az igazi cserkész-testvériség!

Tamás (belép vastag szótárakkal): Jó munkát, fiúk!

Józsi: Jó munkát!

Feri: Szervusz, Tamás. Mit cipelsz magaddal?

Tamás: Angol és francia szótárak. (Büszkén.) Leveleket fogalmazok.

Józsi: És ahhoz ilyen vastag szótárak kellenek? Látod, az én eszperantó nyelvtanom és szótáram elfér ebben a vékony füzetkében. (Mutatja.)

Tamás: Eszperantó? Hát az is nyelv? Már csak többet ér az angol!

Józsi: Mióta tanulod?

Tamás: Harmadik éve, de már folyékonyan beszélek!

Józsi: Gratulálok, Tamás! Jól is teszed, csak folytasd, tanuld meg tökéletesen a franciát és a németet is. De látod, nem mindenki teheti ezt, meg ideje, esze sincs mindenkinek. A cserkész takarékos — az idejével is. Ha már pár hónapos eszperantó tanulással is elérem külföldi testvéreimet, a többi kevés szabad időmet más hasznos dolgok tanulásával, gyakorlásával töltöm.

Tamás: Ugyan, ugyan, csak nem hiszed, hogy az eszperantó feleslegessé teszi vagy megszünteti a nemzeti nyelveket?

Józsi: Azt nem is mondtam, az nem is a célja. Sőt, az a célja, hogy a saját nyelvünket megőrizzük idegen nyelvek hatásától és csak idegennel szemben használjuk anélkül, hogy az idegen nyelvet is átvennők. Az eszperantó semleges nyelv. Minden nemzet segítségére siet, egyiket sem akarja kisebbiteni.

Akinek módjában áll, csak tanuljon minél több nyelvet és használja fel a haza és a cserkész eszme érdekében. Én remélem, hogy ugyanazt szerényebb eszközökkel az eszperantó nyelvvvel is elérem. Most megyek dolgozni a szobámba! — Jó munkát! (Kimegy.)

Tamás és Feri: Légy résen!

Tamás: Én nem bízok ebben az eszperantóban és azt hiszem, nem lehet jól megérteni egy külföldit, ha eszperantóul beszél.

Feri: Mért, Tamás. Téged is csak akkor ért meg egy külföldi, ha jól megtanulsz angolul. Azt hiszem, aki jól megtanul eszperantóul, mindenhol megértik azok, akik tudnak.

Tamás: Minden művelt cserkész tud angolul, németül, vagy franciául!

Feri: Nem hiszem, Tamás. Hiszen a mi csapatunkban még akik iskolába járnak, sem tudnak mind németül. Pedig erre a nyelvre van legegyszerűbb szüksége minden művelt magyarnak. És mi, kik nem végezhetjük be az iskolákat, kiket otthon nem tanított nevelő, kik nem mehettünk külföldre nyaralni és most sincs este sok időnk tanulásra?! (Az ajtó kinyílik, belép):

Georgi: Bonan laboron! (Megáll az ajtóban.) Mi sercas la skoltan trupon.

Feri: Egy külföldi cserkész! Tamás! Egy külföldi testvér! Isten hozott! Jó munkát!

Tamás: Honnan való vagy? (Angolul kérdi) We grect you? From where are you?

Georgi: (zavartan áll).

Tamás: Honnan való vagy? (Franciául kérdi.) D' où êtes vous? Parlez-vous français?

Georgi: Mi ne komprenas!

Feri: Talán eszperantóul beszél. Szaladok Józsiért. (Elrohan.)

Tamás: Nem értesz franciául? Talán németül? Von wo bist Du? vagy olaszul: Da che luogo sei venuto?

Georgi: Mi ne komprenas! Cu vi ne parolas esperante?

Tamás: Eszperantóul beszél! Parlez vous Esperanto?

Georgi: Jes, mi parolas esperante! Ci vi komprenas?

Tamás: Értelek, értelek, de nem tudok felelni neked!

Georgi: Mi estas Georgi, Georgi Ivanov el Sofia, Bulgaro!
Tamás: Bolgár, bolgár! Józsi, gyere már, egy bolgár cserkész eszperantóul beszél!
Józsi (belép Ferivel): Hol van, hol van? Bonan laboron, frato!
Georgi: Saluto, saluto! Mi estas Georgi Ivanov! Mi sercas Jozefon Szabó!
Józsi: Engem keres! Saluto, frato! Kara amiko! Mi estas Jozefo Szabó!
Georgi: Mi estas via korespondanto.
Józsi: Az én levelezöm. Az én bolgár levelezöm! Igérte, hogy meglátogatja Magyarországot. Milyen meglepetés!
Georgi: Mi havas liberam tempon. Vi skribis multon belan pri via bela patrujo. Mi deziris rigardi la landon de Petőfi, Jókai, Madách!
Tamás: Majdnem értem! Azt mondja, szabad ideje van, kívánta látni Petőfi, Jókai, Madách országát. Honnan ismeri ezeket? Mit írtál neki?
Józsi: Sokat írtam már neki Magyarországról és ő elol-

vasta eszperantóul a János Vitézt, Jókai néhány novelláját és az Ember tragédiáját.
Feri: Micsoda, hát ezek mind megvannak eszperantóul?
Józsi: Bizony, sőt díjakat nyertek külföldön. Látod, így ismertetjük hazánkat, irodalmunkat az eszperantó által.
Georgi: Mi tre gojas paroli kun vi, hungaraj fratoj.
Tamás: Kérdezd meg, Józsi, milyen nyelveket ért?
Józsi: Kiajn lingvojn komprenas vi?
Georgi: Bulgare, rumane, serbe, malmulton, turke.
Tamás: Értem, bolgárul, románul, szerbül, kicsit törökül. Én meg próbáltam beszélni hozzá magyarul, angolul, franciául, németül és olaszul.
Józsi: Látod, kilenc nyelven tudtok együtt, mégis csak az eszperantó által értjük meg egymást!
Tamás: Én is megtanulok eszperantóul, adj egy tankönyvet.
Józsi: Örömmel, te bizonyára a hét végén már eszperantóul fogod búcsúztatni bolgár testvérünket (a bolgárhoz, Tamásra mutatva). Li lernos Esperanton!

ÚJMÓDI PÁRVITADAL.

*Bizony akárhogy is tagadnók,
 S a cserkész bárminő derék,
 Azért elvéttve vannak náluk
 Viszályok és csetepaték.*

*Szemfüles Ferkó, amint ballag
 S az utcasarkon im megáll:
 Előtte szörnyű harc viharzik,
 Kézitusa, élet-halál.*

*Gyanus a külső és a jelvény,
 Ferkónak vére megfagyott:
 Két kiscserkész kapott itt hajba,
 Oly nagyok, mint a tökmagok.*

*Kiscserkész, aki társát bántja!
 Ferkónak e gyalázat fáj,
 Morgó hangjának erejével,
 Rájuk dörög: „Hohó, megállj!”*

*„Hát ez a szép bajtársi szellem?
 Hát ez a cserkészbecsület?”
 Egy örsvezetőnek szavára
 A két bünnös konyít fület.*

*De nagy szepegve és szipogva
 Kiki hibáján mentetet,
 Itt biz már oly sértések estek,
 Lemosni csak vérrel lehet.*

*Szemfüles Ferkó egyet gondol,
 S így fordít menten a szaván:
 „Jól van, fiúk, belátom én is,
 Hogy ez az eset vért kíván.*

*Legyen hát szabályszerű párbaj,
 Ne utcai verekedés,
 Manapság már a küzdelemben
 A nyers erő nagyon kevés.*

*Ügyesség kell, higgadt merészség,
 Angol hidegvér kell nekünk:
 Golyóval fogtok párbajozni!
 Megmondottam! Indulj! Gyertünk!”*

*A két vitéz behúzott nyakkal
 Most már szepegve lépeget,
 De Ferkó máris ott az úton
 Szerez párbajsegédek.*

*A cserkész-otthon rejtekében
 Folyik le majd a küzdelem,
 Ferkó egy kis fehér staniclit
 Lobogtat most fel hirtelen.*

*„Itt a golyók, hat lépés távol.
 Mindenkinek öt-öt lövés:
 A hősök mondják: Az nagyon sok!
 Segédek szólnak: Az kevés.*

*„És hol a a pi-pi-pi-pi-pisztoly,
 Dadog az egyik kocsonya —
 Me-mert ho-hogy igazat szólnak,
 Én még nem löttem ám soha.*

*„Ej ugyan, ide nem kell pisztoly,
 A cserkészpárbaj módja más.
 Mindegyitek kítátja száját,
 Aztán kezdődik a dobás.*

*Ki a nyitott száj kapujába,
 Legtöbb golyóval rüg be gölt,
 Az lesz az élő és a győztes,
 A másik olyan, mint a holt.*

*S Ferkó a reszketők kezébe
 Öt-öt setét golyót nyomott,
 Ez új fegyvert izzadva, félve
 Szemlélik a viadorok.*

*„Ez csokoládé — mondja végre
 Az egyik, s felsóhajt nagyot —
 „Ah csokoládé, jó drázsé te!
 Így hát életben maradok!”*

*Megkönnyebbült ellágyulásban
 Olvad fel a nemes harag,
 És vidámodva, száját tátva
 Most már egymásnak rontanak.*

*Repkednek az ádáz lövések,
 Mindenütt pattog a golyó,
 S ha egymás száját elhibázzák:
 Hát a segéd mire való?*

*Mint jó kapusok kint a pályán
 Az eltévedt golyót lesik,
 El-elkapják a levegőben
 És egy-kettőre lenyelik.*

*A két vitéz is neki buzdul,
 Golyófogytáig küzdeni kész,
 Ily nemes párharcban simult el
 A durvaság okozta vész.*

*Bajtársak én nagyon ajánlom
 Ez újmódi párbaj nemet,
 Mert, aki nem győz e csatában,
 Legalább sok drázsét ehét.*

Mikroszkóp.

VIHARBAN.

Egy vadász naplójából.

1910. aug. 10.

Füledt, forró-meleg az idő. Holt folyó tükrében nézegeti magát a táj. Semmi sem mozdul. Csak a kocsiverte por-felhő kavarog. Az égbolt felhőtlen, mégis komor. A föld rőt, szikkadt, szomjas. Ami zöld, az is poros és lankadt. Az akácok kókadtan busongnak az út mellett.

A könnyű hintóba fogott lovakon kiütnek a vízfoltok; rövid ügetés után maguktól lassudnak lépésbe. Bogarásznak. A kocsis engedi, hiszen:

— Kegyetlen meleg van!

Ráhagyom. A homlokomat törülgetem.

Borsodi vendégeimnek tetszik az idő. A tagbaszakadt óriás: Csery József, lomhán nyújtózik.

— Pompás napunk van!

Ma nagyszerűen szórakozhatunk!

Szentmártony Géza biccent, remek kakas nélküli huszasát simogatja.

— Én is azt remélem, akad dolga a flintának. Lusta lesz a fogoly, úgy kell felpiszkálni.

A kocsis ügetésre fogja a lovakat. Sorjában maradnak el a fehér kilométerkövek. A két világospejt feketére vizesíti az izzadság, a szerszám-szíjak szélén kidudorodik a habos tajték. De azért most nem lassítanak. Jól ismerik már az utat, látják a kisnyír-erdőt, tudják, ott ugyanis megállunk. Egy ügetés s feltűnnek a gyerekek is az útszélen. Fogolyhordók. Ahogy a kocsi megáll, ugranak, kapkodnak a fölténytáskáért. Büszkén veti nyakába, akiknek jut, elszontyolodik, aki lassúbbkezü volt.

Dél előtt tíz óra. Előttünk kukorica-tábla, magas, sűrű, akár egy nádas. Én a közepére kerülök, vendégeim szélről mennek. Övéké a jobb hely, az elsőség; magam most csak hajtó leszek. Fegyveremet meg sem töltöm, a sűrű kukoricásban úgysem tudnék löni. De meg nem is szabad. Az igazi vadász csak arra lő, amerre jól lát, már pedig innét nem igen látni kifelé.

Indulunk. A vizslák előre nyújtják ideges testüket, keresik a szimatot. A hajtógyerekek kézzel-lábbal furakodnak a kukoricaszár és tökindák között. Egyik-másik el is vágódik.

— Ejnye! — mondja aztán, ahogy megpillantja a levelek alá bujt hatalmas takarmánytököket, amibe belebotlott.

Halk nesz zajlik, óvatos lépések nesze, levelek surlódása, egy-két csitító vezényszó a tüzesen indult vizsláknak. A nagy tábla földnek még csak az elején mozgunk és máris jellegzetes berregés hallatszik. A vadászfülnek kedves hang: fogoly-csapat rebent föl. Nem látom, csak hallom. Egy kis irigységgel gondolok a szélről haladó vendégeimre: ők most „passziózni“ fognak! — Várom a duplázásokat. De csönd. Csak kis vártatva hallom a magyarázó kiáltást:

— Fut a fogoly!

Szokatlan jelenség ez nagy melegben. Hogy a fogoly nem várja be a vadászt, hanem csalogatja a kutyát, fut előtte s végül is messze, lőtávolon kívül kiszáll. Rá sem le-

het löni. Azt jelenti csalhatatlanul, hogy megváltozik az időjárás.

A fogoly-csapatok továbbra is egymásután kelnek ki nagy messzeségből s a berregést nem követik nyomon fegyverdörrenések. Bántja ez a vadászbembert; előtte a sok vad, de mihaszna, mikor a fegyver nem éri el. A dülő végén bosszús kifakadások ejtődnek:

— Mennyi fogoly!

— És ki se löhetem a puskámat!

Azért bandukolunk tovább: hátha, mégis! A meleg rekkenő, zuhog, folyik a forróság. A verejték csurog rólam s mély alázattal nézek fölfelé, ahonnét a bő hév ömlik. Önkéntelen valami enyhítőt keresek a nagy izzásban. S ahogy

kémlelődöm, úgy tetszik, egy sötét foltocska fodrosodik a nyugati szemhatáron. Errefelé ez a viharjárta zúg. A rossz viharé. És ott valóban karimázik valami. A szem még alig látja, de az idegek már érzik. Hetedig érzék ez az erdőt-mezőt járó embe-reknél. — Aztán a szem előtt is egyre jobban kikerekedik az ég peremén egy gyulladt sebhely — dagad, szélesül. — Mondom Cserynek:

— Vihar lesz, azért fut a fogoly.

Az Afrikát járt oroszlan-vadász a fejét rázza:

— Vihar? Iszen felhő sincs! — És nevet.

Nyugatra mutatok:

— Ott a felhő! Jégfelhő... Jól ismerem a járását. Negyed óra s itt lesz fölöttünk.

Jó lenne — ajánlom — fedél alá menni, míg a vihar elvonul. Még elérhetjük a falut.

Kinevetnek. Csery Jóska a vállamra üt. Harsogja:

— Ne félj öcsém a vihartól. Belénk még a ménkü se vág!

— Hümm!

— Félni? Azt nem! De engem már a vihar megtanított imádkozni.

Csery Józsi felvágta a fejét:

— Engem még nem! Pedig több vihart átéltem, mint te, pajtás.

És nekivágott egy nagy krumpliföldnek. Utána Szentmártony is, én is. Elvégre vendégeim, úgy lesz, ahogy ők akarják.

Végig rajozzuk a nagy burgonya-táblát. Persze a fogoly itt is fut és a másik táblában is. — Szentmártony oda szól hozzám:

— Lehet ám, hogy valami bolond idő lesz, a vad sehogyse tart ki.

De még milyen bolond idő! Nem megyünk száz lépést, már erős szél boronálja végig a mezőt, porral, szeméttel csap arcul. És a hátunk mögül félelmetes morgás, suttogás közelít: mintha valami óriás szíjkorbáccsal csépelné a jajgató föld hátát.

— Jég! . . .

— A jég! . . .

Igen, a jégverés szörnyű zenebonája ez. Szél, por, sü-

Vakító fényzuhatag ömlik reánk . . .

völtés. Veszett marhabögés. A szomszéd dülőben őszi alá szántó jármos-ökrök ekével iramodnak a tanya felé.

Körülöttem elképedt emberarcok. A szó csak szivárog ajkukról:

— A kocsihoz!

Futást indulunk a nyíresnek, ahol a kocsit hagytuk. A vihar nyomunkban. S ez gyorsabb; fele útjára se érünk, máris hegyibénk szakad, paskol, pofoz, ver bennünket. Alig lehet lélekzeni, alig látni a por, sár, szél miatt. Jég, falomb csapdos. A koromsötét égboltot narancssárga nyilak szeldelik. Hol előttünk, hol mögöttünk dörren nagyot, repesztőt, harsanót.

A kocsi elibénk jön. Egy ugrással mindenki a helyén van. A lovak ágaskodnak, vágóban indulnak, nincs kar, ami lépésre foghatná őket. Pedig üdvös volna a lassúság, villám villámot ér, az utat szegélyező nyárfákat hasogatja az istennyila, tördeli a rettentő erejű szélvihar.

Vakító fényzuhatag ömlik ránk, agyrobantó dördülés reng — valami óriási söprűként suttyan, recsen fölénk.

AZ ELSŐ GŐZHAJÓ A MAGYAR DUNÁN.

Ma van 100 éves fordulója, hogy a Magyarországon bizalmatlanul várt első gőzhajó, a Franz I., Pesttől Zimonyig hajózott és hatalmas kerekeivel végigszántva a széles vízhatat, új korszakot nyitott meg a magyar közlekedés történetében. Az érdekes centennárium alkalmával idézzük vissza emlékezetünkbe a mai század képének kialakításában oly fontos szerepet játszó gőzhajózás történetét.

Kétszázötven évvel ezelőtt, 1661-ben Papin Denis francia származású angol fizikus alkalmazta először a gőzt hajóhajtásra. 1770-ben már a Fulda-folyón volt az első kezdetleges szerkezetű gőzhajó. De felfedezésének majdnem vértanúja lett, mert az emberi erővel vont vállalatok munkásai hajóját összetörték, elszüllyesztették. Az „ördögös“ Papin is alig menekülhetett meg a kenyerét féltő népharag kítőrése elől.

Az első kísérletek után a svájci Bernoulli, a híres Euler Leonhard, a francia Périer, a német Miller, majd az amerikai Fitch John órásmester foglalkoztak a hajógép tökéletesebb megépítésével. 1807-ben Fulton Róbert a Szajánán kísérletezett és 1807-ben New-Yorkban szerkesztett hajója a Hudson-folyón úszott D. Clermont néven. Ez volt a legelső személyszállító gőzös, gépezetét Watt maga készítette el.

A kerek hajók nehézkes szerkezete helyett Ressel József 1829-ben, Triesztben az archimedesi csavar felhasználásával megépítette a legelső gyorsjárású csavargőzöst és ezzel új irányba terelte a tengeri államok életében mind nagyobb tért elfoglaló hajógyártást. (Ressel szobra Bécsben, a műegyetem épülete előtt áll.)

Nálunk is angolok — Andrews és Prichard — nyertek szabaddalmat a hajóépítésre. 1828-ban megalapították az I. cs. és kir. szab. Duna Gőzhajózási Társulatot (Donaudampfschiffarts Gesellschaft). 1830-ban Széchenyi lángelméje e téren is úttörő munkát végzett. Elsősorban rendezte a gőzhajózás ügyét, az Alduna szabályozásával elűntette a magyar hajózás utolsó akadályait, majd megalapozta a pesti kikötőt és az óbudai hajógyárat.

És elérkezett az 1831 március 16-a. Verőfényes tavaszi nap ragyogott le és csillogó paláttal borította be a Duna arany-szöke tükrét. A kezdetlegesen fagerendákból összeácsolt hajók között mellett terpeszkedett a szélestestű Franz I. és hosszú kikötő mellett terpeszkedett a széléstestű Franz I. és hosszú kikötő mellett feketén gomolygott elő a füstfelhő. A paron álló kíményváncsiak százai komolykodó és gúnyos megjegyzéssel fűszereztek a dohogó hajótest előkészületeit.

Eles fütty szakadt ki a gép torkából, a zszibongó embertömeg pár bátortalan éljen-kiáltása után, rozsdás láncok csörgése között indult hódító útjára a magyar Duna első gőzhajója. Új korszak bevezetője fodrozott a hullámokon és amikor a hajó a városnak tisztelegve visszafordult a rozoga csónak-híd felé és fölfelé haladt a sebes víz hátán, könnyek törtek elő a szemekből, némán vette le mindenki a kalapját, hogy utána hatalmas rivalgásban törjön ki az emberek lelkesedése.

Száz év után ma mi is átérezzük az emberi akaraterő és lelkesedés tüzeit, mintha lelkiükből törnének elő a költő szavai: Szabó D. Béla

579. sz. Tomori cs. cs. par.

Itt a vég! Hirtelen megáll körülöttünk minden. A lovak gözölgő testtel, remegő lábakkal állanak. A kocsi felodalt dől. Én a földön vagyok — leestem a kocsis mellől.

— Mi történt?

A villám mellettünk egy hatalmas nyárfába vágott, annak a sudara zuhant a kocsira. Reszketve nézek körül: melyik társamat sujtotta agyon a fasudár?

Szentmártony sápadtan bujt ki a kocsi ernyője alól.

— Élek! — mondta egy fölszakadó sóhajjal.

Cseryt nem láttam.

— Hát Csery?

Szentmártony a fejével intett a kocsi ernyője mögé. Ijedten ugrottam oda. A hatalmas testű Csery Jóska ott volt, födetlen fejét verte a zápor.

Imádkozott.

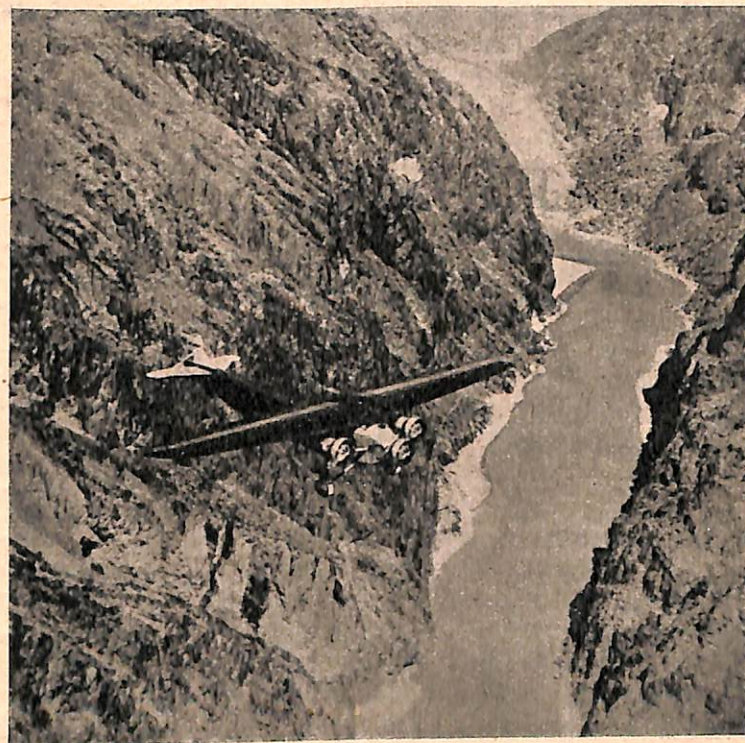
A kocsi hátsó részét, korbát és kerekeit, pozdorjává zuzta a kidőlt jegenyenyárfa.

Imádkoztunk mindnyájan.

Porkoláb István.

IZGALMAS REPÜLÉSRŐL

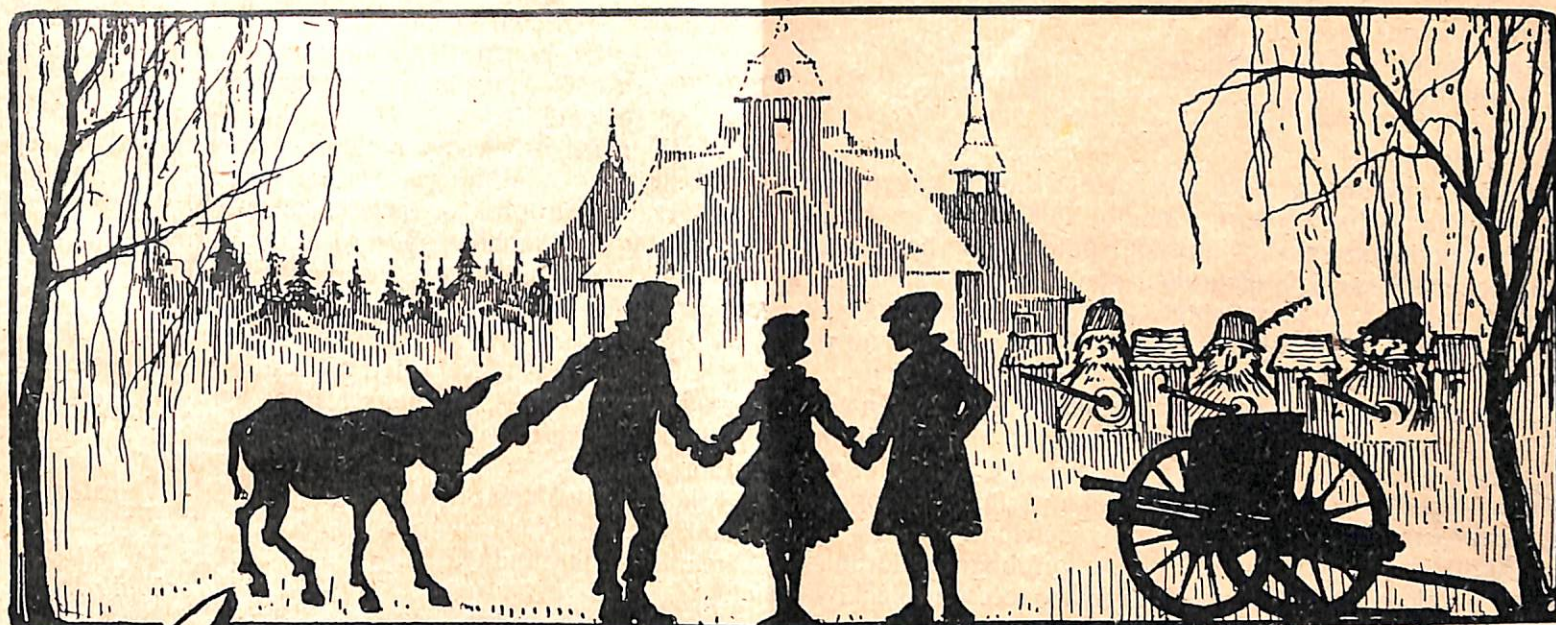
készült ez a kép. T. B. Ray kapitány, akinek érdekes könyve jelent meg magyarul a legnagyobb repülők életéről, két utassal együtt indult el, hogy átrepülje az északamerikai kontinentst. Magában véve ez még nem jelent különös vállalkozást, mert jónéhányan megtették már ezt az utat, sőt jóval nagyobbakat is. De Ray különösen szeszélyes útvonalat választott. Arizona sziklahegységei felett repült s itt készítet — komplikált tükörszerkezet segítségével — repülés közben saját gépéről nagyszerű felvételeket. Ezeket a sziklás hegyeket nagyrészt még senki se mászta meg. Kopár völgyekben sehol sincs víz, legelő, emberi lakóhely soknapi járásra sem akad.

Ray éjszakai repülésre vállalkozott a veszélyes terep fölött. Éjjeli felvételeket akart csinálni a vidékről. Eközben érte az a szerencsétlenség, amelyből csak bátorsága révén mentette meg életét. Magnéziumfáklyát lobbantottak: olyan szerencsétlenül hullott alá, hogy a gép egyik szárnya meggyulladt.

A pilótakapitány idejében észrevette a bajt. Magasra emelkedett s aztán két utasával — egy földrajztudóssal és egy riporterkisasszonnyal együtt — kiugrott a gépből. Az ejtőernyők jól működtek, sértetlenül értek földet. Most jött csak a súlyos küzdelem: három és fél napon küzdöttek étlen-szomjan, míg vadásztelepre találtak. Az értékes felvételek közül Ray a legtöbbet úgy mentette meg, hogy derékszíjára kötötte a kazettát s esés közben testével óvta.

(tyll.)

A vádolás és káosztély titka.

Irtá: Fábrián Gyula. Rajzolta: Fábriánné B. Ilona.

ELSŐ FEJEZET.

Csinos szamar gyászos pusztulása.

A gyöngyösvári árvaház a legnagyobb Nyugatmagyarországon. Talán százötven árva nevelkedik ebben az intézetben. Az árvaház növendékei sötétkek egyenruhát viselnek. Nyolc óra előtt nagy csoportokban vonulnak végig a városban az iskolájuk felé. A városban gimnázium, reál, polgári meg kereskedelmi iskola van. Ezekben oszlanak meg az árvaházi növendékek.

Korcog Jóska is árvaházi gyerek volt. Az első reálba járt. Jó közepes tanuló. Élénk, jókedvű fiú. Zömök, piros-pozsgás, nevető szemű legényke. Nem volt sem apja, sem anyja. Az édesapja a háborúban esett el. Örmester volt. Derék katona, akinek a mellét számtalan vitézségi érem díszítette, amikor Korcog Jóska utoljára látta. Az apjára magára már alig emlékezett. De a vitézségi érdemeket nem felejtette el. Amikor az apjára gondolt, akkor először mindig a szép arany meg az ezüst kitüntetésekre gondolt. Egy fekete vaskereszt is volt a kitüntetések között. A német császártól kapta.

A kis árva gyerek kedvence volt az egész árvaháznak. Gerlóci Sándor gondnok úrtól kezdve a legkisebb árva gyerekig mindenki szerette a derék, vidám legénykét.

Korcog Jósának különös hivatala volt. Ő gondozta Csinost — az árvaház szamarát. Csinos Gerlóci gondnok úr birodalmában fontos szerepet töltött be. Kis kordé elé fogták és ezen szállították a piacról a zöldséget; a fogyasztási szövetkezetből a rengeteg babot, lencsét; a péktől a sok cipót.

Minden délután három órakor Laki Zsiga hatodikos öreg diák kiadta a napiparancsot Korcog Jósának, hogy fogja be Csinost a kordéba. Laki Zsiga meg Korcog Jóska azután Csinossal elkocogtak a pékhez, meg rakták cipóval a kordét és azon hozták meg az árvák mindennapi kenyerét.

Egy januári napon is így történt. Laki Zsiga utasította Jóska, hogy fogja be az árvaház szamarát. Korcog Jóska felvette a télikabátját, a kezére kesztyűt húzott és vidáman indult kötelességének teljesítésére. Átment az

árvaház udvarán a Gyöngyös partjáig, ahol a Csinos istállója állott. Kinyitotta az istálló ajtaját, kitolta a kordét, kihozta a szerszámokat és előhúzta Csinost is.

Hideg délután volt. Csinosnak ugyancsak fázott a füle. Borzongva, kelletlenül engedett a Korcog Jóska noszogatásának. Jóska addig-addig húzta, rángatta, amíg végre kijött a meleg istállóból. De amikor odakünn meglátta a kordét, meg a hideg megcsípte a fülét, szétterpesztette a lábát és visszafelé curukkolt az istállóba. Korcog Jóska haragosan rángatta Csinos kötőfékét, de nem valami nagy eredménnyel. A szamar megbicsaklott. Kétségbeesetten ordított és nem akart kötélnek állani. Semmiáron nem akarta tűrni, hogy Jóska befogja és a pékhez hajtsa ebben a hideg időben. Olyan makacsul állott ellent, hogy Jóska megcsúszott a havon és elesett. Az orrát is megütötte a fagyos földben. Erre szegény Jóska elhagyta a türelme. Éktelen dühbe gurult. Nem bírt magával. Előkaptá az ostort és a boldogabb végével nagyot ütött a Csinos fejére.

Csinos feje hatalmasat koppant s keserű szemrehányással tekintett durva bántalmazójára, majd egyszercsak rémes dolog történt vele. A szegény szamar egész testében remegni kezdett, a lába rogyadozott, tántorgott, majd keserves sóhajtással a földre roskadt, mint egy haldokló hattyú, amelyet vadász nyilvesszője talált. Most a vadász nyilvesszőjét a Korcog Jóska ostornyelének boldogabb vége helyettesítette. Csinos nyögött néhányszor, majd mind a négy lábát az ég felé tartotta, még rúgott is a fagyos levegőbe, kinyújtotta a nyelvét, — a szeme felakadt. Rémes! Borzasztó! Semmi kétség. Csinos kimult!... Itt hagyta a siralomvölgyét, a kordét és Korcog Jóska, aki kövé dermedten bámulta a szörnyű tragédiát. Mert ami az árvaház udvarán lejátszódott, az egyike volt a leg-rémesebb tragédiáknak. Korcog Jóska egyetlen ütessel halálra sujtotta Csinost.

Szegény Korcog Jóska könnyes rémülettel térdelt le a hóba Csinos mellé. Kétségbeesetten rángatta meg a szamar fülét.

— Csinos! Édes Csinosom, egyetlen, drága szamar, ne pusztulj el! Hiszen én nem komolyan ütöttelek

meg! Véletlenül tévedhetett csak az ostornyél a vakszemre! Oh, mi lesz én velem, szegény árvával, ha kisül az én rémtetem? Gerlóci úr kérdőre von szörnyű pusztulásodért és én nem tudok számot adni alávalóságomról. Oh, jó Istenkém, könyörülj rajtam! . . .

Sírt a szegény árva nagy rémületében. Keserű könnyei csurogtak a hóra és megolvasztották azt körülötte. Hiába! Csinos számár a Charon csónakja után úszott már akkor a Lethe vizén, mert az alvilági hajós nem vesz fel csónakjára — szamarat. Az alvilágból pedig nincs visszatérés! . . .

Korcsog Jóska fölállott. A szívében kétség viharja csatázott. Mit tegyen? Menjen fel Gerlóci igazgató úrnak jelenteni Csinos gyászos pusztulását? Hogy az ostornyélével a tulajdon vakszemén is sujtszon végig és roskadjon le holtraváltan a számár mellé? Sem az egyik, sem a másik megoldáshoz nem volt meg a kellő lelkiereje. Mi marad hát? Az egyetlen út: a szökés, a bújdosás . . .

Amikor Jóskának a szökés terve az eszébe ötlött, hamarosan el is határozta magát erre a lépésre.

Kivette a zsebkendőjét, megtörölte könnytől harmatos szemét, kifujta a hidegtől pirosra csipett orrát és a lefolyt tragédiától dúlt arculatát rendbehozva, fagyos nyugalmat színelve megindult az árvaház kapuja felé.

Márton bácsi szó nélkül kibocsátotta Jóskát. Tudta, hogy ilyenkor szokott cipóért menni a pékhez. Gondolta, hogy a kordé is előkerül hamarosan a fiú nyomában.

Korcsog Jóska visszanézett az árvaházra.

— Isten veled, te régi hon! Öröm és bánat tanusága! Alászolgája, Gerlóci igazgató úr, árvák nagylelkű gondozója! Szervusztok, kis cimboráim! Mindent el kell hagynom és a bűn mardosó kígyóival keblemben fogom végig bujdosni a földkereket. Azt sem tudom, hogy merre forduljak? Hová menjek? Peking felé irányítsam-e lépteimet, vagy Nagygyencsre menjek? Mindegy most már nekem, akárhová megyek is. Nagy a világ — végtől végig bujdosom . . .

A bujdosó vérző szívvel ballagott végig az Ernuszt Kelemen-utcán és ment, ment, amerre az emésztő bánat és a mardosó lelkiismeret hajtotta, miként a téli szél kergeti a havon az ördögszekeret . . .

MASODIK FEJEZET.

A félreismert mozicsillag.

Alig lépett Korcsog Jóska a bujdosás fagyos útjára, Laki Zsiga lesietett az árvaház udvarára. Kutatva nézett körül. Korcsog Jóskát kereste, akinek már a csacsifogattal várakoznia kellett volna rá. Nem látta sehol sem Korcsogot, sem a fogatot.

Merre járnak ezek? Lement az istállóhoz. Ott azután meglepő látvány fogadta. Csinos számár ég felé tartott lábbal feküdt dermedten a havon, a nyelve kilógott, a szeme fölakadt. Mellette a Korcsog ostora feküdt. Laki Zsiga hamarosan tisztában volt a helyzettel. Jóska hirtelen mérgében agyonütötte Csinost!

Lármát ütött. Egy perc alatt az egész árvaház Csinos teteme köré gyülekezett. Az ár-

vák megdöbbenve bámészkodtak a tragédián. Sajnálkoztak, sápítoztak. Beszéltek össze-vissza mindenfélét. Az izgalmas zaj elült, mert két tekintélyes alak jelent meg az udvaron. Mindenki tisztelettel vonult félre. Gerlóci direktor úr lépett oda, akit Berkes tanár úr kísért, az árvaház tanulmányi felügyelője.

Gerlóci igazgató úr megdöbbenve nézte az eléje tárt tragédiát. Alaposan kikérdezte Laki Zsigát, majd figyelmesen megszemlélte a számár hulláját. Rövid vizsgálódás után dörgő hangon megszólalt:

— Csinos, úgy látszik, kimult. Vége van! Ez, bizony, többet már nem megy cipóért!! Zsiga fiam, siess, hívd elő Márton bácsit, hogy gondoskodjék Csinos eltakarításáról. Vigyék el innét!

Márton bácsi csakhamar megjelent a színtéren. Márton bácsi a polgári életben csizmadia volt, de ezt a mesterséget elcserélte az árvaház házmesteri méltóságával. Ő gondozta a házat és az árvák cipőit, csizmáit. Mindkét feladat valóságos lángelmét követelt, mint, amilyen teszem azt, a Napoleoné volt. Mert szép dolog volt Franciaországból óriási hadsereget vezetni Oroszországba és felgyújtani Moszkvát, de tessék százötven árva lábának jólétéről állandóan gondoskodni! Napoleon csak parancsolt a marsalljainak és azok csatát nyertek, de vett volna elő egy olyan cipőt, amelyiken már hat folt díszelgett és próbált volna még egy hetediket rávarrni az agyonkínzott bőrre — bizony nem sikerült volna ez a művelet. (Az is igaz, hogy az oroszországi hadjáratával is szerencsétlenül járt.) Márton gazda az árvák cipőire tíz foltot is rávarázsolt és bizony, nem is tudom, hogy mi lenne akkor, ha ő vezetne egy francia hadsereget Oroszország ellen! Jobb is, hogy nem próbálkozik soha ilyesmivel.

Márton mester feltolta a szemüvegét a homlokára, csipőre tette a kezét és szúrós szemmel majd keresztül fúrta Csinos tetemét. A lángeszű férfiú vizsgálódásának hamarosan meglepő eredménye lett. Mutatóujjával megnyomta tömpe piros orrát és megszólalt:

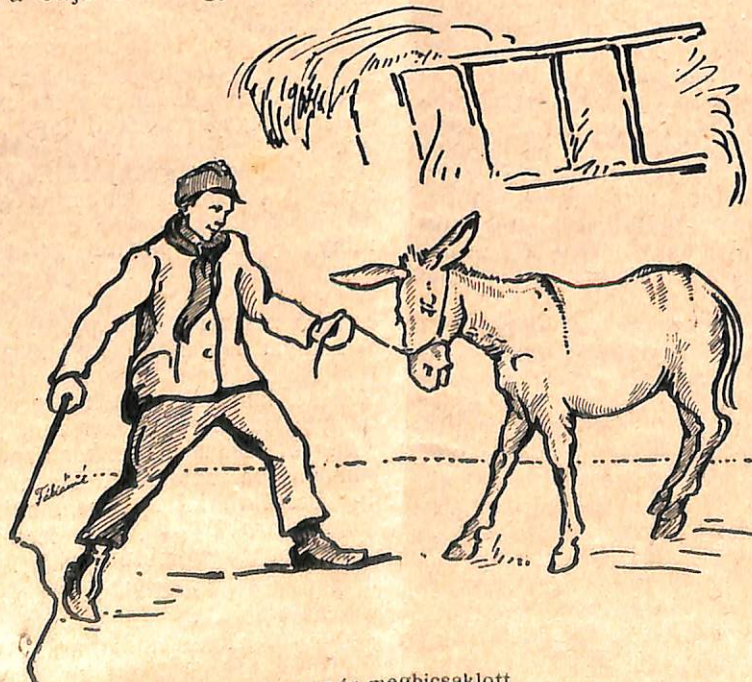
— Nagyságos igazgató úr! Korszerű elmeéllel megállapítandónak minősítem, hogy ezen számár (aequs asinus) más halmozállapotba került azon ütés folytán, amelyet általunk gondnokolt Korcsog József árvaházi növendék pillanatnyi elmezavarban előre még nem fontolt szándéklatlalt a Csinos vakszemére gyakorolt. Mondhatnám azt is, hogy: ez a számár megdöglött . . . Mielőtt azonban tetemét átadnánk a gyepmesteri hivatal megszemélyesítőjének, azt az indítványt terjesztem elő, hogy öntsük le Csinost egy jókora csöbör jegesvízzel!

Gerlóci igazgató úr meghökkenve vette észre, hogy a jegesvíz említésére megrezdült a Csinos füle.

Vagy csalódott volna? Az tény, hogy Csinos két dolgot utált világi életében: a munkát és a hideg vizet, amelyet néha a nyaka közé öntöttek, hogy megmossák. Ez fáj neki mindig a legjobban.

Laki Zsiga a Gyöngyösre sietett, betörte a jeget, és hamarosan visszatért egy nagy csöbör vízzel, amelyben ugyancsak zörögtek a jégdarabok.

Márton mester a kezébe vette a csöbröt és a tartalmát ünneplésesen Csinos tetemére

A számár megbicsaklott.

zúdította. A jéghideg víz végigömlött a számon és — lássatok csodát! — hihetetlen varázslatot gyakorolt: Csinos megrázkódott, föluggott, ijedten „iázní” kezdett és rémülten curukkolt a vizes csöbör elől. Egyszeribe olyan friss lett, mint a csuka a vízben.

A számár csodálatos életrekelése viharos derűtséget keltett. Mindenki úgy kacagott, hogy a könnye is csorgott beléje. Márton mester széles kézmozdulattal mutatott az életre kelt számárra:

— „Voilà!”

Ujabb nevetés. Márton mester büszkén szavalt.

— Láthatjátok uraim, hogy milyen ravasz állat a számár. Nem is értem, hogy miért hívják — számárnak? Hanem az is bizonyos, hogy nagyszerű színész talentum. Hiszen lát-

tam én a moziban a nagy mozisínészt: Kraplin Karlint az ötezer méter és tíz centiméteres kolosszus filmben a „Ludvércia Orgiában”, de hát ez a színész igen szánalmas alakítást mutatott a Csinoshoz képest. Mégis rajtavesztett Csinos a színészetben. Hiába, engem nem lehet egykönnyen megtéveszteni.

Az igazgató úr a növendékekhez fordult, amikor Márton mester beszédjét befejezte.

— Menjete fel, fiúk a termekbe! Fogjatok hozzá a tanuláshoz. Vége a szindarabnak . . . Laki Zsiga, fogd be a művész urat a kordéba és induljatok cipőért!

— Korcsog Jóskát nem látom sehol — mondta Laki Zsiga ijedten. — Már kerestem őt.

(Folyt. köv.)

A MAGYAR NÉPMŰVÉSZET LELKISÉGE.

Hallottatok már faluban, este, harangszót, mikor a sűrűsödő estében lassan, a föld nagy nyugalomával hazatér a meghajló, fehér házak köré a paraszt s egy-egy házából kitáncol a tűz rőt leánya, halkan imbolyog ezüst füst-növére?

Láttatok már juhászt, amint a párolgó, végtelen síkságon, hol a horizontba futnak össze körtáncra a kékes dolgok s a rezdületlen levegőt átszövik finom hangszálakkal a tücskök, mereven előredől botjára s akadálytalan, végtelen nézéssel néz előre s szeme kék vagy barna tavába lassan belesétálnak a dolgok s gyenge sóhajjal szól hozzá szellő, árnyék, s a föld ritmusa?

Láttatok már ősszel, mikor az ég acélkék taván ezüst szalagokkal úszik az ökönyál s a rezdületlen levegőben, mint egy arany nyíl, furódik Isten felé a hangok vidámsága, láttatok ilyenkor a parasztot, amint kitért karokkal rádől az ekére s mint egy barna, dermedt tengert: barázda-hullámra hasítja a földet?

Voltatok már komoly, mély estéken falusi szobában, hol, mint messziről futó hullámok: emberhabok ütődnek halk csobbanással egymáshoz s hosszú hallgatásokból mint őszi fáról lehulló gyümölcs: néha egy-egy szó hullik alá komoly földízű meggon-doltsággal s a barázdált arcokra kiül az örök jaj s az örök miért: lesz-e kenyér, lesz-e kenyér? S mindenből s mindenki-ből kihajol ez az aggódó, remegő kérdés, mint egy szélben remegő fekete virág: lesz-e kenyér?

Ebből a lelkiségből, ebből az érzelmi talajból fakadt csodálatos gazdagsággal, mint ezertitku s ezer bimbójú virág: a magyar népművészet.

*

Bárhon: ruhán, kézímunkán, ostornyélen, bútoron, bölcsön, kapun, épületen, ahová csak pazarló díszítő-kedve elér: ez a lélekben, kedélyben gazdag magyar lelkiség táruul élénk. Érzelmi skálája végtelen, kifejezési eszköze egyszerű: ez jellemzi. S ezért minden ember számára könnyen hozzáférhető és mindenkihez egyforma bensőséggel szól.

Hihetetlen gazdagság, a fantáziának kimeríthetlensége s a kedélyvilág tág és sokhangú skálája jellemzi. Mintha az egész természet ég, föld, fa, virág, fű, madár, állat, patak, felhő s minden élő teremtmény egy nagyszerű, stilizált arabeszkké szűrődne össze a ragyszerű faj lelkében. Színek, formák, vonalak és ritmusok, egy erős rendbe foglaltan, de valami fensőbb-séges szilajsággal és szelíd mesélő kedvvel. Mintha az egész világ egy nagyszerű mese volna, mintha nem lenne ölé, kés, fojtó marok, halált küldő sötét szándék. Mintha az a világ, minden teremtményével csak azért volna, hogy meleg tűz mellett összebújjunk, szelíden, jón, testvériesen s meséljük a kezdetlen és végnélküli embermesék szép dalait.

Csak körül kell nézni a Néprajzi Múzeumban s az ember arca, lelke felderül, mint komor felhőkkel teleaggatott boltozatos kék ég. És mese hallszik: mesélnek a kalotaszegi varrottasok csendes őszi és téli estékről, mikor a leányok összegyűlnek és újukban apró ezüst boszorkányokként forog, forog, bújik s el-tűnik a tű, s egyszerre, színes fonalból egy vonal, egy szár, egy minta, egy egész díszítés lesz. Honnan kerül az oda? Hiszen ezek a leányok, asszonyok sohasem tanultak rajzolni, tervezni! S mégis, mintha valami csodálatos titok diktálná: mese-beli virágok, madarak születnek, bizarr szárnyaikkal megcsapkodják lelkünk tereit, a virágok inganak, suttognak. Honnan ez a mese, ez az új világ? Mély titkok titkán él, mint Ázsia végtelen téerein elhangzó hosszú kiáltás: időtlen idők dalai szállnak felénk. Rögön, égen, kalászon át, mint egy misztikus mese: színek és formák és ritmusok szállnak át a paraszt lelkébe.

A föld lelke szól hozzá, szép, dalos, szín és lélek: virágot, kenyeret, bort termő édes meseszáj. Rög a röghöz, kalász a kalászhoz, virág a virághoz hajol és szól: mi vagyunk a föld lelke. És mibőlölünk lesz a fájdalmas, tragikusán szép ember. És mikor az eke vallomást szánt a földbe és a föld mint rengő, mély rimeket: barna, ezertitku rögeket önt magából; és mikor a kalász, kenyérré válván, omlik a suhanó kasza alatt és mikor a szőlő víg kedvében meghasad és vidámító bort könnyez a szomorú embernek: én úgy képzelem: a paraszt ezertitku, még mithoszokkal zsúfolt, dús lelkében formává, színné, ritmussá alakul át a földnek ez a nagy, szent miséje.

Ezek a mi idegéletünktől messzeeső, még a húsban, vérben, kenyérben, borban élő és lezsúfolt erőkkal gazdag, nagy álmokkal gazdag paraszti lelkek, mint játék közben daloló gyermekek: örök gondjuk, nehéz sorsukban, mint önkéntelen, elfelejtett vagy még el nem dalolt dalt: egy intuitív, halk belső szóra: érthető, látható ritmusokká, színekké, formákká vizionálják a bennük zsúfolódó meséket.

Miért nem terveznek, varrnak, festenek, faragnak a többi osztályok? Miért éppen a paraszt szórja dúsan, pazarul, kiapadhatatlanul lelke színes meséit?

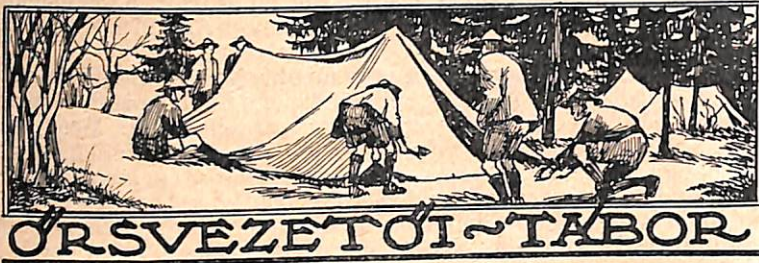
Mert a paraszt még ott él a millió titokkal terhes, meséket, balladákat, dalokat termő és sugalló föld mellett. Benne, általa, rajta él, van, mozog, örül és szomorkodik; a föld a paraszt örök, tisztaszerelme, a föld, amelyik, mint egy jóságos anya: terem, élte, gondoskodik s megnyugtat. És a paraszt jelenti a faji erők zsúfoltságát is. A magyar érzések nagy bőségű skálájának minden hangja ott izzik s megszólaltatásra vár ebben a faji erővel zsúfolt lélekben.

Egészséges, gyermeki ez a lelkiélet. És dacára minden tragikumának, minden keserves gondjának, nagy terheinek, mint egy koplalásban, nélkülözésben megkomolyodott gyermeknek a lelkében, megoldhatatlan vágy izzik benne: játszunk! Játszunk, hiszen gyermek vagyok, fiatal vagyok, erős vagyok, és ő, olyan szép az élet, olyan szép a játék s olyan jó fiatal lenni! Játszunk: jön a halál s mindenkit szólít; de addig legyünk jók, örüljünk; játszunk!

Ó, ez a végtelen gazdagságú lélek milyen bőkezű! Boldog díszítőkedvében, ebben a szent extázisban nem ismer határt, nem ismer rideg törvényeket, vagy „új tárgyilagosságot”; mindenki-nek szór, mindenhová szór dísz, pompát, szépséget. Mint egy táncoló, boldog, gyönyörű fiatal lány, ki piros mosolyával teleaggatja a szomorú emberfák gallyait: ez a nagy, szép, áldott magyar lelkiség mindenhová ráírja öröme dalát. Nézd meg a gereblye nyelét, ivópoharát, gerendáját, a gyermek bölcsőjét, vánkását, lepedőjét, tányérját, korsóját, székét, asztalát, padját, ládáját: tele-tele mesékkel, színes magyar mesékkel. Van egy csángó népmese, a szép leányról, aki „aranyvirágot lépik”. — A magyar nép ez a leány, akinek minden lépésére aranyvirág nő s akárhová „lépik”, kiserked az aranyvirág. Látok okos embereket, azt kérdezik: minek a gereblye szárára dísz? Hiszen a gereblye „hasznosság szerszám”! Vagy minek egy szék ülőkéjét virággal telefesteni, mikor arra ráülünk? — Ó, ezzel a világot mindenáron szépen látni akaró, mese-kedvű lélekkel nem lehet így beszélni! „Avagy nem művelhetem az én marhámmal azt, amit akarok?” — Az én lelkem gazdag, fiatal, mesékkel gazdag s olyan szomorú a világ!

Két kezére fogja kiapadhatatlan mesezsákját s mint egy jókedvében daloló fiatal isten: megy, megy ez a magyar lélek és a szomorú, fekete emberbarázdába szórja, daloló kézzel szórja a magot, hogy virág nyíljon, dal fakadjon s szebb legyen a föld.

Binder László.

Lapunk megjelenésekor már javában folynak a Hárshegyi Cserkészparkban az őrsvetői tábor előkészületei. Sátorok épülnek, baltákat élesítenek és sokféle kiegészítőeszköz sorakozik rendszerben, várva a forgószínpadot.

A tábor újításai közül megemlítiük egyik legérdekesebbet:

„A különleges őrsi célt“.

Szombaton este megalakulnak az őrök s vasárnap megtartják az első őrsi összejövetelt.

Ezen mindegyik különleges őrsi célt választ, még pedig valamilyen cserkészerényt. Az őr igyekszik a kifogástalan cserkészteljesítés mellett ezt a különleges célt minél jobban megközelíteni és megvalósítani.

Az őrsi célt a legnagyobb titokban kell tartani, amennyiben valaki akár rajparancsnokának, akár más őr tagjának szóval vagy írásban az őrsi célt elárulja, ez az őr diszkvalifikációjával jár. Ugyanis az őrök mind nemes vetélkedésben azon igyekeznek, hogy a titoktartás mellett a raj parancsnoka mégis észre vegye és megtudja az őr célját — persze nem szóból, hanem cselekedetből.

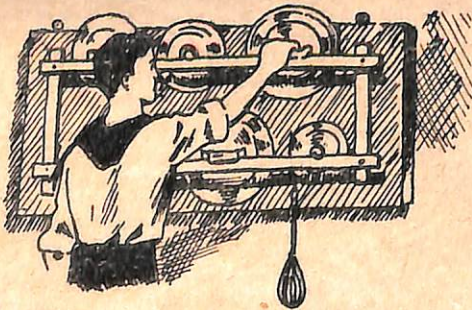
Ezért az első nap a játékidő alatt az őrsi célnak pergamentre leírt szövegét az őr a Cserkészpark területén (az udvaron kívül, de a Park határain belül) úgy rejti el, hogy azt utolsó nap 10 percen belül megtalálja. Szerdán este minden rajparancsnok szolgálati jeggyel jelenti, hogy véleménye szerint, melyik őr milyen különleges célt választott. Csütörtökön délben vezényszóra mindegyik őr előhossa az őrsi célt tartalmazó cédulát s amelyik őr célját a rajparancsnok eltalálta, az az őr nyert, illetve az kap jutalmat.

Ilyen őrsi célok lesznek: udvariasság, pontosság, gyorsaság, stramtság, testvériség, magyarosság, engedelmség, vidámság, stb. Többet nem is sorolunk fel, de hisszük, hogy sok új szép gondolatot fognak az őrök az őrsi célok keretében megvalósítani. (ch.)

A CSERKÉSZ, AHOL TUD, SEGÍT.

Fazékfedő-tartó.

Kis ügyességgel egy deszkából és néhány lécből könnyen megcsinálhatod otthon ezt a hasznos tárgyat. A lapos deszka kb. 80 cm hosszú legyen. Mindkét végén keresztbe felerősítünk egy-egy két centiméter széles lécet. Ezután ezekre a függőle-

ges lécekre két hosszanti lécet szerelünk, amelyek egymástól 15—18 cm távolságban legyenek. Az egész állványt homokpapírral ledörzsöljük, majd brunolozzuk, vagy fessük be és kellő magasságban szereljük a konyha falára. Alsó végére rézhorgokat szerelhetünk, melyekre habverő, fakanál stb. felakasztható, úgy, hogy mindenkor kéznél legyen.

REMINGTON PORTABLE IRÓGÉP

**Ez az Ön
leghűségesebb
munkatársa**
irodában, otthon és utazás közben.

Díjtalan bemutatás országwide.

**18 HAVI
részletre is szállítunk
Remington Irógép
Részvénytársaság,
Budapest, VI. Andrásy-út 12.
Telefón: 212-84, 212-85, 218-09.**

MEGHÍVÓ

a CSERKÉSZBOLT SZÖVETKEZET 1931. évi április hó 12-én déli 12 órakor a Cserkészház (V., Nagy Sándor-u. 6. sz.) földszinti termében tartandó IV. évi rendes közgyűlésére. Tárnyosorozat: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1930. évi üzleteredményről és mérlegről. 2. A jelentés alapján a felmentvény megadása. 3. A tiszta jövedelem felosztása. 4. Igazgatósági, felügyelőbizottsági és választmányi tagok választása. 5. Indítványok. Budapest, 1931 március hó 7-én. Rakovszky Iván s. k. elnök.

Mérlegszámla 1930 december 31. Vagyon: Pénztárszámla 8446.89. Postatakarék 1290.98. Áruszámla 162.489.59. Berendezés 13.474.64. Előleg 1541.11. Átmeneti számla 765.50. Csapatvevők 71.965.35. Magánfélvevők 12.095.89. Bizományi adósok 38.292.64. Tornaruha vevők 8047.97. Teher: Üzletrészek 35.900.—. Tartaléktöke 4685.34. Óvadék 660.—. Fix hitelezők 68.642.36. Bizományi hitelezők 75.112.68. Egyéb folyószámlák 131.092.10. 1929. évi nyereség áthozat 1439.25. Nyereség 1930. 878.83.

Az Igazgatóság.

Veszteség-nyereségszámla 1930 december 31. Veszteség: Adó és illeték 2045.90. Kamat 6044.39. Költség 38.312.34. Személyzeti költség 33.464.35. Leírások 1092.45. Kétes követelések 1680.—. Nyereség: Áruszámlán 83.518.26. Nyereség 1930. 878.83.

Az Igazgatóság.

◆◆ KÜLÜGYI HIREK ◆◆

A belga katolikus cserkészszövetség múlt év december 27—28-án tartotta országos közgyűlését, amellyel kapcsolatosan főbbrendbeli propaganda-előadást tartottak. A határozatok közül érdeklődésre számíthat az, amely minden cserkészvezető részére előírta a Vezetők Lapjának kötelező előfizetését.

A Scouts de France (Francia katolikus cserkészszövetség) ugyancsak december végén tartotta 10 éves jubileumával kapcsolatos rendes közgyűlését, amelyen jelen volt többek között Verdier bíbornok, párisi érsek is, aki meleg szavakkal méltatta a cserkészlet jelentőségét egyházi szempontból. Guyot de Salins tábornok, főcserkész elnökölt. A zárószót Ferry közegészségügyi miniszter tartotta. A nemzetközi iroda külön kiküldött útján képviseltette magát. Igen figyelemreméltó a szövetség hatalmas fejlődése az utóbbi években. Létszámuk négy év alatt 5000-ról 30.000-re emelkedett.

Egy ausztráliai cserkészpapa korán elhunyt lelkes cserkészfiának emlékére egy kórházat építtetett, amelyet az ausztráliai cserkészszövetségnek ajándékozott azzal a céllal, hogy abban beteg cserkészek nyerhessenek orvosi kezelést és gyógyulást.

Angliában minden gyorsvonati mozdonynak külön neve van. A közelmúltban állítottak forgalomba egy újabb típusú hatalmas ilyen mozdonyt, amelyet a vasúttársaság a cserkészmozgalom iránt tanúsított megbecsülésének tanujelképpen „Boy Scout”-nak keresztelt. A mozdony első útja ünnepélyes keretek között zajlott le. Az indulásnál jelen volt a világ főcserkésze is, míg útközben az összes közbeeső állomásokon lelkes cserkészfiúk üdvözölték druszájukat.

Az Egyesült-Államok Cserkészszövetsége a múlt hónapban ünnepelte nagykorúságát, azaz fennállásának 21 éves jubileumát. Ebből az alkalomból az egész országban mindenfelé nagyszabású cserkészünnepélyek zajlottak le. Hoover köztársasági elnök külön szöveget intézett a cserkészifjúsághoz. Az egyidejűleg közölt részletezett jelentésekből és kimutatásokból kiderül, hogy az amerikai cserkészszövetségnek jelenleg 27.905 igazolt csapata, 619.648 cserkésze és 236.744 különböző rangú vezetője van. A cserkészlet fennállása óta összesen 4.879.273 fiú volt hosszabb-rövidebb ideig cserkész. Több, mint 90 különpróbájuk van. Az ú. n. Eagle Scout (Sas cserkész) akkor nyeri el ezt a címet, ha az I. osztályú próbáján túlmenően legalább 21 különpróbát tesz le. Ehhez meg kell azonban jegyezni, hogy ezek a különpróbák általánosságban könnyebbek, mint a mi különpróbáink. A múlt

év nyarán több mint 250.000 cserkészük táborozott. Az életmentő cserkészeknek aranyérmeket adományoznak. Az 1929. évben 36 ilyen érem került kiosztásra.

A svéd nemzeti nagytáborra való meghívást már legutóbbi számunkban köztük. A szövetség elnöksége foglalkozott a meghívással és elvből elhatározta, hogy azt elfogadja. Most már csak egy vállalkozó szellemű csapat kell, amely az esetleg jelentkező egyes vezetőkkel és cserkészekkel karöltve anyagilag és cserkészileg elég erősnek érzi magát arra, hogy a magyar cserkészletet a helsingbori táborban méltóan képviselje. Érdeklődők forduljanak a külföldi ügyeket intéző hivatalhoz.

A csehszlovák cserkészszövetség fennállásának 20 éves jubileuma alkalmából „szláv Jamboreet” rendez Prágában, június 27-től július 3-ig. Bár a táborban elsősorban a szláv nemzeti-szerű cserkészek részvételére számítanak, mégis az összes európai szövetségeket meghívták. A magyar cserkészszövetség is kapott ilyen meghívást és elhatározta, hogy 3—4 delegátussal képviseltetni fogja magát.

A kanderstegi cserkészház parancsnoksága közli, hogy a nemzetközi öregcserkész-táborozásra való tekintettel a tábort megelőzőleg és annak befejezte után, tehát július 24-től és augusztus 12-ig a házban külföldi látogatókat, akik nem vesznek részt az öregcserkész-táborozáson, fogadni és elhelyezni nem képes.

A kanderstegi öregcserkész-táborozással kapcsolatosan tudvalevőleg a szövetség elnökségének megbízásából szűkebb bizottság végzi az előkészítő munkálatokat. Az általános érdeklődésre való tekintettel azonban szükségesnek látszik, hogy ezen a helyen is közöljünk több olyan részletet a tábor szervezetére és programjára vonatkozólag, amely a közelmúltban került nyilvánosságra.

A tábor tiszteletbeli parancsnoka a világ főcserkésze, tényleges parancsnoka Bonstetten svájci főcserkész lesz. A támogatására létesült tábortanács tagjai: annak elnöke H. S. Martin, a Nemzetközi Iroda igazgatója, alelnöke és egyben az öregcserkészkonferencia elnöke Granville Walton alezredes, Jacobs atya, a katolikus egyházi kérdések referense és Leonard nagytiszteltető úr, a protestáns ügyek előadója. A tanács titkára Moser úr lesz, aki a cserkészházbizottság titkára. A tábor tanács tagjai egyben a következők is: van Hoof, a résztvevő belga öregcserkészek parancsnoka, Henrichsen (Dánia), Lafitte (Franciaország), Leeser (Hollandia), Sik Sándor (Magyarország), Rieber-Mohn (Norvégia), Bachmann (Svájc). A tábor tanács rendelkezésére áll azonkívül több svájci cserkészvezető, akik a pénzügyi, élelmezési, műszaki stb. ügyek előadói.

A tábor tartama alatt főbbrendbeli kirándulást terveznek. A kirándulás a Kék-tóhoz, Kandersteg mellett, amely arról neveze-

I. KERÜLET.

Az 5. sz. KEG.-cserkészcsapat március hó 1-én fényesen sikerült farsangi vígést rendezett a II. ker. kir. egyetemi katolikus reálgimnázium dísztermében. A változatos műsorból kiemelkedett „A világ beszélő cserkész-szeme” c. revü a „hutai görök” felléptével, Borka Géznak két kisebb szindarabja, a felsőhutai „különlegességek” és a vendégként fellépő első magyar cserkész-mágus, Schnabel Imre 197. csapatbeli cserkésztestvér káprázatos bűvészműtávjával. Az ünnepélyen nagyszámú és lelkes közönség jelent meg, köztük Szukováthy Imre dr. is, az I. kerület elnöke, aki szívesen osztozott a fennállásának 20. évét ünneplő KEG. csapatnak jó munkája felett érzett örömeiben.

A 314. sz. Czuczor Gergely-csapat febr. 22-én harmadizben ismételte meg ünnepi előadását, melyen többek között színre került dr. Szunyogh Javér Ferenc bencés tanárnak a „Gyermekszív rejtelmei” című Montgomery elbeszélése nyomán írt háromfelvonásos színműve.

A budapesti I. ker. áll. tanítóképző-intézet 334. sz. „Apáczai”-cserkészcsapata február hó 21-én műsoros cserkészestélyt rendezett. A csapat tagjai ez alkalommal vetítettékkel kísért előadás keretében beszámoltak 1930. évi csopaki tábori életükről, továbbá Radványi Kálmán „Hadifogoly” és dr. Erdey Ferenc „Éjjeli őrség” c. cserkészszínjátékát mutatták be a csapat munkája iránt érdeklődő szép számú közönségnek.

V. KERÜLET.

A bácsalmási 579. sz. Tomori Pál érsek-cserkészcsapat a tél folyamán nyolc liceális előadást rendezett az iskolán kívüli népművelési szolgálatában, amelyeket állandóan telt ház nézett végig. A csapat vetítőgépen élvezetes előadások kerülnek vászonra a vetítésre berendezett otthonban. Nagy hatása volt a Tüdővész c. sorozatnak, amelyhez dr. Boross György tartott előadást. Bemutatásra kerültek többek között: Petőfi Sándor élete, Hazai gyógyfürdőink, Szentföld, Sarkvidékek, A hosszú élet titka stb. sorozatok is.

VI—VII. KERÜLET.

Gyász. A 74-es „Törökvs”-cserkészcsapatnak tagja, Polónyi György, visszaadta nemes lelkét Teremtőjének. A megboldogult földi hamvait az egész csapat elkísérte utolsó útjára s a csapat nevében koszorút helyeztek sírjára.

VIII. KERÜLET.

Nagykörösön háromnapos mentőtanfolyamot tartott a Vármegyék és Városok Orsz. Mentőegyesülete, amely előadásokon nagy lelkesedéssel vettek részt a 216. sz. csapat tagjai. A tanfolyam eredménye nyolc mentő-különpróbas cserkész.

Tisztviselői tett Fodor János (218.). Parancsnokváltások: A 101. sz. csapatot Sziklay Lászlótól átvette Abaffy Mihály polg. isk. tanár. — A 144. sz. csapatot Schmidt A. Istvántól átvette Ujváry Ferenc testnev. tanár.

Tisztviselői lesz március 22-én. Tisztviselői lesz Félegyházán április 19-én, melynek főtagja a nyári táborozás lesz. A HÖK-örsvetők neveit kérjük, hogy közöljék a csapatok.

Ujkécskén az Iparostanonciskola új csapatot alakított, melyet a Szövetség Pázmány Péter néven 876. számmal igazolt. Parancsnok: Rózsa István községi tanító.

118. Turán-csapat, Kecskemét. Dr. Krizsala Ferenc piarista tanár örsvezetőképző előadás-sorozatát befejezte. Az előadások a múlt év őszén kezdődtek; azóta hetenkint egy-egy alkalommal, a vezetői értekezletek előtt összejöttek

az örsvezetők és segédörsvetők, hogy az előadások meghallgatása és a próbaelőadások által fejlesszék vezetői képességüket. Az előadásokat a próbázott örsvezetők is érdeklődéssel hallgatták.

Schüssler Albert piarista r. tanár hetenkint egy órában foglalkozik a csapat eszperantistáinak az eszperantó nyelvben való kiképzésével. Az iskolaév kezdetén felvett jelölteknek nevelési és a cserkésztestvéreik tanítását Mihálkó Béla piarista tanár, ker. ú. v. elnök végezte.

IX. KERÜLET.

Tisztgyűlés. Február 13-án a debreceni cserkészparancsnokok és tisztek részére a kerület vezetője tisztgyűlést tartott. A tisztgyűlés a kerület ezévi munkaprogramját tárgyalta s a vízicserkészet fejlesztésének kérdésével foglalkozott. — Dr. Zempléni Vilmos orvos az eszperantó nyelvet ismertette és felajánlotta, hogy teljesen díjtalanul, március 1-i kezdettel hathetes tanfolyamot indít meg a debreceni cserkésztestvérek és idősebb cserkészek részére, hogy a IX. kerület is képviseltesse magát a nyári nemzetközi eszperantótáborban. Eddig kb. 15-en jelentkeztek a tanfolyamra.

A debreceni 171. sz. Erdősi Imre-cserkészcsapat szépen sikerült cserkészünnepélyt tartott február 8-án. A tábori beszámoló a csapat csondróvölgyi táborának sok érdekes mozzanatát elevenítette fel. A fiúk szavalatokkal, szindarabokkal szerepeltek, az énekar jól betanított cserkészeiket adott elő.

Kuntár József cserkészparancsnok a legjobb tábori naplóíróknak értékes könyvjutalmat adott át.

A közönség nagy tetszéssel fogadta a csapat által szerzett és ügyesen előadott „Tábori doktor” című vígoperát. A szereplőknek az operáriákat meg kellett ismételnük.

A 167-es „Törökvs”-csapat sítábort tartott december 17-től a karácsonyi ünnepekig Felsőhután. A debreceni fiúk pompásan érezték magukat a hóborította dombokon, ahol először csatlakoztak fel életükben a sítalpakat. A táborral kapcsolatban megtekintették a nagybányai szénbányát is.

**Kérje most megjelent 5. számú
ÁRJEGYZÉKÜNKET!
BUDAPESTI BÉLYEGTŐZSDE
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 7.**

merülne fel. Természetes, hogy a köszönést az általános társadalmi szabályok és körülmények szabják meg, mert pl. vannak vidékek, hol minden egyes ember köszöntéssel üdvözi a másikat. Természetes, hogy amennyiben egy leány-cserkésznek valamire szüksége van s egy cserkész segíthet, úgy fokozott mértékben megteszi, mert a 3. cserkész-törvény, amely a cserkészt az egész világ testvérévé teszi, nőkkal szemben még inkább áll.

Nyáron tábortáborba szeretnék menni s nem tudunk jó tábortáborhelyt víz mellett. Már voltunk az előző években a Mátrában, a Balaton mellett, Tiszánál, Dunánál s most új helyen szeretnék tábortáborozni. (Kérdezi Rácz István őrsvezető, Nagy-körös.)

Vízmelletti tábor a Duna, Tisza és a Balaton kikapcsolásával aránylag kevés van hazánkban. Véleményem szerint elsősorban a nagyobb tavak jönnek számításba. Jó tábortáborhely-felsorolást közöl az 1930-as cserkésznapló 112. oldalán kezdve. Így a naptárt kézbevéve rögtön kettőt is tudunk ajánlani. Az egyik Pákozdi, a Velenceitől kiemelkedő sziget. A másik Bodajki, a Bodajki-tó mellett. Részleteket legjobban úgy tudhatok meg, ha a naptárban a tábortáborhelyek felsorolásánál közölt csapathoz fordultok, kik ezeket a tábortáborhelyeket ajánlották. Még egy kedves vizitábor helyet ismerek Környén, Tata mellett.

Szeretném megtudni, hogy a híke szó mit jelent. (Kérdezi Orth Győző ref. teológus.)

A híke (olv. hájk) szót az 1924. évi kopenhágai jamboreen ismerte meg a cserkészmozgalom. Rövid és pontos meghatározását nem könnyű megadni. Magyarul őrsi cserkésznek szoktuk nevezni s tényleg a cserkészés szó, ez a vadászéletből vett fogalom felel meg legjobban a hájk gondolatának. Kórvadászatnál sok ember segítségével bizonyos ismert állatfajokra történik vadászás, cserkészésnél pedig a vadász egyedül megy s ellentétben a kórhajtóvadászattal, nincs meghatározott programja, hanem minden a helyszínen dől el. Szélirány, friss állatnyomok, esetleg széllet mozgás stb. vezeti a cserkésző vadászt, aki teljesen önére jere van utalva. A hájkon ugyanez történik, tehát nem őrsi kirándulás, mert annak van ismert programja, felszerelése és lefolyása. Ellenkezőleg olyan kirándulás, melynek sem határozott célja, sem részletes programja, de még csak megfelelő felszerelése sincsen. Azt kell megmutatni a hájkoló őrnek, miképpen tud cserkészélt találni, hasznos programpontokat bekapcsolni s a maga erejéből sátor nélkül is meghálálni. Így például az 1924-es kopenhágai jamboreen az őrsők nem kaptak sátrort s a helyszínen zsúp-szalmából kellett tetőt rögtönözni. Az ideai angol Gilwell-parki tisztitáborban az őrsők 24 óráig kirándulásra nem kaptak kenyéret, csupán lisztet s maguknak kellett a kenyérsütésről gondoskodni.

Mely hónapokban szoktak cserkész-jamboreet tartani s kik vehetnek azon részt? (Kérdezi Faragó Sándor 550. sz. cserkész, Szeged.)

Nemzetközi jamboreek július végén és aug. elején kerülnek megrendezésre, mivel külföldön az iskolai vakáció későbbben kezdődik. Az ezen való részvétel rendesen valamilyen cserkész-színvonalhoz van kötve, mert nem kívánatos, hogy a magyar cserkészeket ne jó cserkészek képviseljék. Így a legutóbbi angliai jamboreera kimenő 850 cserkésznek próbát kellett kiállni, melyben az általános cserkészpróbákon kívül olyan különleges ismeretek is benne voltak, melyek a magyar cserkészek sikeres szerepléséhez hozzátartoztak. Így pl. az angol nemzet fontosabb eseményeinek ismerete, az angol pénz és mértékegységekben való tájékozottság stb.

Miért nincsenek még lovas cserkészek? (Kérdezi H. L.)

Hiszem azt, hogy lapunk olvasói közül sokan akadnak majd, akik pontos választ adnak kérdésre s abból bizonyára az is kiderül, hogy azt nem lehet mondani, hogy lovas cserkészek nincsenek és nem is voltak.

Nem találok a céllovó különpróba előfeltételeinek leírását,

A céllovó különpróba letetésének két előfeltétele van:

1. Bemutatja a szabályosan vezetett becslési naplóját.

2. Egy hónapon keresztül tisztit és gondoz egy fegyvert. A próbák a közeljövőben valószínűleg modernizálódnak, amíg az nyilvánosságra kerül, a mostani van érvényben.

Hogyan szerezhető meg a nemzetközi cserkészinduló angol szövege? (Kérdezi Székely László, Isaszeg.)

A cserkészinduló angol szövege nekünk nincs meg több példányban s azt a rendelkezésre álló daloskönyvből kellene lemásolni. Amennyiben szükséges, szívesen megteszük, azonban tekintettel az esetleges felesleges munkára, ez tönkérdezem meg, hogy szükséges-e? Magyar szövege megjelent a „Kopenhágai Jamboree-könyvben” a 86. oldalon.

Hol van Borosjenő és Elek?

Remélem, kérdésedet nem tartod közérdekűnek s bízom abban, hogy fogsz még jobbat is kérdezni, sőt kérdésséddel együtt olyan feleletet is beküldeni, amelyet mindenki haszonnal olvashat. Mivel nem szeretném, ha azt hinnéd, hogy kérdésséddel azért nem nyilvánítjuk közérdekűnek, mert esetleg nem tudunk rá választ adni, közöljük, hogy Elek Arad megyében van, az 563. sz. csapatnak a székhelye, Borosjenő pedig a budapesti kiránduló cserkészeknek gyakori célja.

Miért nem lehet mindenki cserkész?

Kérdésed tévedésen alapul, mert igenis vannak olyan cserkészek nem is kis számban, sőt vannak egész csapatok, melyekben csak ilyenek vannak. Így pl. a 310. vagy 297. stb. Mindenki azért nem lehet cserkész, mert a cserkészlételek különböző tárgyi és elvi előfeltételei vannak. Így cserkészkedni ma még csak valamely igazolt csapatban lehet, a „magános cserkész” intézménye Magyarországon még nincs megvalósítva. Azután a csapatok parancsnokainak szuverén joga a cserkészek felvétele és elbocsátása, amelyet ők főként a cserkészek jelentkező egyéni alkalmatlansága szerint gyakorolnak. Megkötői végül a cserkészek felvételét az alapszabály, amely bizonyos kortól teszi függővé a belépés engedélyezését és kimondja, hogy egy csapatba csak egy világnézeti fiúk vehetők fel. E fontos rendelkezések mely pedagógiai oka van. Ezért vannak pl. külön unitárius, zsidó stb. csapatok.

Mit kell tenni, ha egy néptelen utcában az út szélén részeg embert találok? (Kérdezi Ö. r., Szeged.)

A cserkész-elsősegélynyújtásnak célja megakadályozni, hogy nagyobb baj történjen. Tehát lehetséges olyan eset, amikor egy útszélén fekvő részeg emberrel semmit sem kell tenni, mivel az ottfekvésből pillanatnyilag baja nem származhatik, elszállításról pedig hozzátartozói vagy mások útján megtörtént az intézkedés. Másféleképpen áll ez a dolog hideg időben, vagy ha a részeg olyan helyzetben van, hogy könnyen életveszedelembe kerül. Ilyenkor természetesen a cserkészeknek kell közbelépnie és a körülményekhez képest az elszállításról vagy elhelyezésről gondoskodni.

Lehet-e ellenséges területre cserkészruhában utazni?

Kérdésed nem helyes, mert ellenséges területre cserkészruhában utazni semmiképpen sem lehet, de jelenleg nincs is ellenséges terület hivatalosan. A kérdést valószínűleg úgy érted, hogy volt ellenséges ország vagy a vesztett háttérrel ellenséges országok kisebb állam területeire lehet-e cserkészruhában utazni. A rövid válaszom: Lehet, de nem ajánlatos!

Van-e a táborúti programnak megállapított vázlata és milyen számokkal lehet azt kitélni? (Kérdezi L. I. 216. cs., Nagy-körös.)

A táborúti programmal részletesen foglalkozott a Magyar Cserkész 1928. évi táborúti vázlata, Dallos László és mások is foglalkoztak a latokat közlő a Vezetők Lapja elmúlt három évfolyama. Ha teheted, kérd valakitől kölcsön, hetsz. A táborúti kérdésre felvilágosítást nyerlalkozik a „Táborúti könyv”. Lehetséges, hogy kérdéssed felbátorítja lapunk néhány olvasóját s küldene be ilyeneket.

Hogyan távolíthatunk el foltot ruhából? (Közli Hesz Lajos és Turólipi Arisztid.)

Gyümölcsfoltot fehéreműből legegyszerűbb feloldott klór-mésszel ecset segítségével bekenfelitatjuk tiszta ruhával és lemossuk.

Mit nevezünk tantalusú kinnak?

Tantalus Phrygia királya volt, kit gyermek gyilkosságáért Zeus azzal büntetett, hogy az étel és ital eltűnt előle, ha érinteni akarta. Így hát állandóan kínok között élt.

Van-e a céllovószetnek olyan külön lapja, mely kizárólag azzal foglalkozik? Hol lehet rá előfizetni s mennyi az előfizetési díja? (Kérdezi Korbuly Domokos 3. sz. Regnum cs.)

Kizárólag a céllovószettel foglalkozott a Magyar Céllovó Sport c. lap, mely a Magyar Országos Céllovó Szövetség hivatalos közlönye volt. Minden hó 1-én jelent meg. Jelenleg szünetel s az

a terv, hogy más lapokkal egyesülve a jövőben kéthetenként jelenik meg.

Mi a sí-repülés?

A sí-repülés újabban külföldön a vitorlázó repülésből és a sielésből eggyé kapcsolt sport, melynek lényege az, hogy a sielők derekukra páncélszerű szárnytartókat erősítenek s a le-sielés következtében egyre gyorsuló légnyomás szárnyak segítségével őket a levegőbe emeli, vagy pedig amennyiben ugranak, ott tovább megmaradnak a levegőben. Egyelőre még kísérletezés állapotában van. Részletesen nem érdekes vele foglalkozni azért sem, mert ilyenfajta repülés és az azt követő esetleges esés a kétméteres alpsi hóban veszélytelen, nálunk azonban Magyarországon könnyen összetörhető magad.

Hol van magyar India?

Remélem, ezt a kérdést ti sem tartjátok közérdekűnek, mint ahogyan én sem. Válaszolni azonban válaszolok rá és pedig, hogy három magyar India is van. Az egyik Budapest környéki község felét hívják így, az elszakított Bácskában van egy ilyen nevű község és Indiában egy magyar telep. Bízom abban, hogy fogtok majd közérdekűket is kérdezni.

Szeretném megtudni, hogyan lehet ijat és nyilat készíteni? (Kérdezi Ketter Ferenc, Szeged.)

Legnagyobb örömmel adnám meg a részletes választ e rovat keretében vagy levélileg, ahogyan kívántad. Azonban ez túlságosan hosszúra nyúlna, mert hiszen külföldön vaskos könyvek jelentek meg a nyilazásról. Így angol nyelven „Bow and Arrow”, német nyelven „Bogenschiessen”, tehát nem lehetséges ilyen rövidre összeszeríteni azt, ami a legszükségesebb tudnivaló ilyenek készítéséhez. Azonban kisegít az, ha közöljük, hogy a Magyar Cserkész 8. évfolyamában a Nagy Fönök leveleinek „Harc-ősvény”-sorozatában megjelent részletes leírás az íjkészítésről (241—432. old.). A következő évfolyamban a 3. szám 43. oldalán a nyilkészítést közölte. Szerezd meg ezt a két számot, amelyek hirtelenében a legfontosabb felvilágosításokat megadják.

Mit tegyek, ha este a lelkiismeretvizsgálatnál azt találom, hogy nem sikerült a jótetteimet elintézni?

A jó cserkész az, akibe beidegződött a napi jótett gondolata. Tehát nemcsak gondol rád előszőr! Ha mégsem sikerült, lehet jöttet az is, ha valakiért imádkozol. Ez a valaki lehet az édesanyád, édesapád, testvéred, sőt ellenséged is. Ajánlok egy jótett-módot, mely ötletes fiúknál felette beválik. Mikor este ládod, hogy nem sikerült jótettet végeztet, üljél le az asztalhoz és írd meg a „Mi érdekel?” rovatnak egy olyan tanácsot, amiről azt érzed, hogy más cserkészek hasznosra hajt. Gondolj arra, hogy hányszor szerettél volna valamit tudni s milyen jót tett volna Veled az, aki közölte volna a választ. Így például sok fiúval tett jót az, aki a „Mi érdekel?”-ben a multkor közölte, hogyan lehet a jó viz és a rossz víz útjelét könnyen megkülönböztévesztettem.

Mikor kerül kiosztásra a „Mi érdekel?”-rovat legközelebbi kérdőjének pályadíja?

A határidő március végén jár le s azt az április 1-i számunkban közöljük. Aki még részt akar venni, az 20-áig, lapzártáig küldje be kérdését.

Milyen cserkészkönyvek fogytak ki?

Jelenleg a Temesi: Cserkészkönyv és Major: Őrsvezetők könyve teljesen kifogyott. Próbáld használtan megszerezni. Legkésőbb öszre bizton megjelennek. A táborozási előkészületekhez Sztrilich: Táborozási könyvét használhatod jól fel.

Van-e látogatónap az Őrsvezetők táborban?

Az Őrsvezetők táborban márc. 31-én délelőtt lesz látogatónap tisztek és segéd tisztek részére. Fiúk csak résztvevők lehetnek.

Mi a vezérhajtáskimetszés?

Vezérhajtáskimetszés az, ha egy gally elágazásánál a középső hajtást kivágjuk. Így nagyon alkalmas lesz fészekrakásra s ezért sok helyen alkalmazták madárvédelmi célokból.

Felelős szerkesztő: VIDOVSZKY KÁLMÁN.

Felelős kiadó: KOSCH BÉLA.

Kiadja a Magyar Cserkészszövetség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bpest, V., Nagy Sándor-u. 6. sz. (Cserkészház.)

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Morzsányi Cserkész- és egyéb Sportermek - Jelvények Tiszteleldijak BUDAPEST, IV., ESKÜ-ÚT 5. SZ. Cserkészeknek tiszszázalék Árengedmény.

„Élet” Irodalmi és Nyomda Rt. Budapest, I., Horthy Miklós-út 15.

Bélyegárjegyzék szívesen küld ABONYI JENŐ bélyegkereskedése, Budapest, IV. ker., Váci-utca 45.

Igazgató: Lalszky Jenő.

FIATAL ÉS FÜRGE MARAD,

ha naponta iszik egy csésze valódi babkávét. A babkávé izgatja a gyomoridegeket, emeli a vérkeringést, fokozza a testi és szellemi képességeket anélkül, hogy a legcsekélyebb hátrányos hatást váltaná ki. Híres orvostekintélyek így vélekednek a kávéról. Kifinomult ízlésnek csak Meinl-kávé!

Még mindig felhasználható az előadástartók programjához

Cserkész-filmjeinket.

Megrendelheted és előre lekötötheted a Magyar Cserkészszövetség Gazdasági Hivatalában ~ ~

Bpest, V., Nagy Sándor-u. 6.

Cserkész Testvérek!

„Csepel“ segédmotoros kerékpárt ~ „Csepel“ kerékpárt ~ „Csepel“ varrógépet a Cserkészszövetséggel szemben lévő gyári lerakathál szerezték be. — Kedvező cserkész fizetési feltételek. V. ker., Nagy Sándor-utca 3. sz. „Csepel“ gyári lerakat.

Figyelem!

Aranyásók!

A Cserkészbolt Országos Nagy Cserkészjátéka véget ért. A bevett cölöpöket lemértem és íme hirdetem az eredményt:

1. Szabó János	a 319.	sz.cs.-cs.-ból	398	mm-rel
2. Horváth Róbert	a 42.	„	377	„
3. Ritzmann Jenő	a 301.	„	151	„
4. Ochrnyár Ferenc	a 22.	„	123	„
5. Szabó Attila	a 929.	„	120	„
6. Barkó Sándor	a 920.	„	74	„
7. Császár Lajos	a 42.	„	60	„
8. Molnár József	a 171.	„	54	„
9. Poklossy János	a 16.	„	51	„
10. ifj Vass Sándor	az 556.	„	46	„
11. Légár Béla	a 37.	„	42	„

A nagy többség milliméterei nem ütötték meg a 40-et. Ezek abból fognak értesülni arról, hogy pályázatukat gondosan figyelembe vették, hogy ők is fognak postán valamilyen kisebb vigaszt díjat kapni. Nyilvánvaló, hogy Szabó János fog Franciaországban kalandozni, Horváth Róbert repül husvétra Bécsbe és Ritzmann Jenő fogja 24 óráig a Cserkészboltot kormányozni. Szabó János külön érdeme, hogy milliméterei az ország négy sarkáról verte együvé, Horváth Róbert érdeme, hogy minden milliméterei az ország négy sarkáról verte együvé, Horváth Róbert érdeme, hogy minden milliméterei az ország négy sarkáról verte együvé, Horváth Róbert érdeme, hogy minden milliméterei az ország négy sarkáról verte együvé. Valamennyi pályázó büszke elismeréssel gondolhat arra a közös munkára, midőn tréfas keretek között, de komoly erdménnyel munkálkodtak a cserkészszervezet elterjesztésén. Azok a Dugó Jánosok pedig, akik az árokpartról nézték ezt a nem mindennapos versenyt, most szedik fel a kemény legények odavágott cölöpverő kalapácsait és sújtanak egy nagyot a tulajdon lusta körmükre.

Sheriff.

